Geriausias darbo žmonių Laikraštis
"LAISVĖ"
Eina du sykiu sąvaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj
Lietuvių Ko-operatyviška Spaudos Bendrovė
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje..... $2.00
Kanadoje ir užrubežiuose..... 3.00
PUSEI METŲ:
Amerikoje..... $1.00
Kanadoje ir užrubežiuose..... 1.50
Apgarsinimų kainos ant užklausimo.
"LAISVE"
183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

LAISVĖ

"Teryno" 307 W 30th st

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVĖ"
Published by
The Lithuanian Co-operative Pub. Society (Inc.)
Every Tuesday and Friday at Brooklyn, N.Y.
YEARLY SUBSCRIBTION RATE:
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVE"
183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

No. 29. BROOKLYN, N. Y., 21 Balandžio (April), 1914 m. IV Metas

"Entered as second class matter March 11, 1914, at post office at the Brooklyn, New York under the Act of March 3, 1879".

"KOVA" PATRAUKTA TEISMAN.

Philadelphia, Pa. Daktaras I. Stankus jau prikibo ir prie "Kovos". Drg. K. Vidikas, "Kovos" redaktorius, tapo suareštuotas dėlei patalpinimo "Kovoj" kelių teisybės žodžių apie tą daktarą. Drg. K. Vidikas tuojaus paleistas po kaucija.

Philadelphiečiai sako, kad dabar bus patogiausia proga parodyt visuomenei, kuomi yra tasai stebūklingasai daktaras. Kaip girdėt, p. Stankus jau pasirūpino ir angliską vertimą "Laisvėj" tilpusio straipsnelio "Stankus Zablacko rolėje". Matomai, ir su "Laisve" jisai nori pasitampyti. Žiūrėsime.

Philadelphietis.

Pasikėsinimas ant New Yorko majoro.

17 d. balandžio, 2 val. po pietų, 70-ties metų senelis Michel P. Mahoney kėsinosi ant New Yorko majoro Mitchellio, advokato Polk ir policijos komisoriaus Boodo.

Jie visi trįs važiavo į miesto salę (City Hall) automobiliuje. Kaip tik išlipo iš automobiliaus, tai minėtas senelis šoko prie jų ir paleido iš revolverio šuvį. Kulka papuolė miesto advokatui Polk ir sunkiai sužeidė.

Šoviką tuojaus sulaikė automobiliaus mašinistas ir publika. Jis griežtai atsisakė duoti kokius nors parodymus. Spėjama, kad jis ir svetimą pavardę padavė.

Nėra abejonės, kad kulka buvo skiriama majorui, bet netyčia kliuvo advokatui.

Mexika nusigando.

Mexika visgi nusigando Suvienytų Valstijų ir, dar nesulaukus savo pakraščiuose Suv. Valstijų kariško laivyno, sutiko sveikinti amerikonišką vėliavą 21 šuviu iš kanuolių.

Amerikoniški laivai turės tuo pačiu atsakyti.

Vienok toli gražu dar nesimato tarp Suv. Valstijų ir Mexikos santaikos. Wilsonas griežtai reikalauja, kad būtų nubausti tie, kurie suareštavo Suv. Valstijų laivyno kareivius, nes, girdi, Mexika įžeidus Suv. Valstijų laivyną.

Suv. Valstijų laivynas skubinasi.

Nežiurint į tai, kad Mexikos prezidentas sutiko su Wilsono reikalavimu atiduoti amerikoniškai vėliavai garbę, Suv. Valstijų laivynas visu smarkumu plaukia Mexikos pakraščiuosna.

Mexiko gyventojai sujudę.

Mexiko City. Miesto gyventojai labai sujudę ir nekantriai laukia žinių iš karės lauko. Valdžia įvedė labai aštrią cenzurą laikraštijai.

El Passo, Tex. Čia buvo smarkus mušys federališkos kariumenės su revoliucijonieriais. Kovoje kątik nežuvo revoliucijonierių vadas generolas Villa. Jis priešakinėj eilėj mušėsi su federališkais kareiviais ir tapo atskirtas nuo savo kariumenės. Tuom tarpu, ant laimės, pribuvo pagelbon su savo kareiviais generolas Angeles ir jį išgelbėjo.

San Pedro. Čia kilo bausus mušys. Generolas Villa paėmė nelaisven 1.500 federališkų kareivių. Iš jų 500 nubaudė mirtim, o kitus pavertė savo kareiviais ir pasiuntė geležinkelį taisyti.

Mexikos kariumenėj cholera.

Kaip praneša paimtieji nelaisvėn federacijos kareiviai, tai generolas Wellasko su savo armija randasi tyruose be maisto ir vandens. Daugelis kareivių žuvo nuo troškulio. Pradeda jau ir cholera sirgti.

Naujas išradimas.

Dayton, Ohio, 17 d. balandžio. Čia buvo pirmas bandymas naujai išrasto orlaivio. Orlaivininkas Orville Wright iškilo su savo orlaiviu į viršų ir lekiojo juomi 19 minutų visai nevaldydamas jo. Tokis išradimas daugelį nustebino.

Wilsoniutė išteka.

Washingtonas. Angliški laikraščiai praneša kaipo svarbią naujieną, kad prezidento Wilsono duktė išteka už iždo sekretoriaus G. McAdoo. Dabar jie jau rengiasi prie iškilmių.

Chicagos plytnyčių darbininkų streikas baigiasi.

Chicagos plytnyčių streikas, kuriame dalyvavo 65-000 darbininkų, eina jau prie galo. 15 balandžio buvo abelna konferencija darbininkų atstovų ir darbdavių, kurioj tapo svarbiausi reikalavimai išrišti. Greitu laiku darbininkai grįžš prie darbo.

Revoliucija eina mažyn.

Guayaquil, Equador, 17 d. balandžio. Jau nuo seniai čia revoliucijoniškas judėjimas nenusiramina, vienok, kaip praneša laikraščiai, tai kasdien revoliucijonieriai eina silpnyn ir silpnyn. Pirmiaus jie buvo jau net kelis miestus paėmę į savo rankas, bet dabar, po atėmimo iš revoliucijonierių rankų miesto Esmeraldas, juos pradeda diena iš dienos įveikti federališka kariumenė.

Naujas bandymas.

Rusk, Tex. Valdžia sumanė naujus bandymus. Ji nori sužinoti, ant kiek bus morališki prasikaltėliai, nuteisti kalėti. Kad ištyrus tą dalyką, kalėjimų valdžia rytę atidaro kalėjimo duris ir išleidžia be priežiuros visus kalinius prie darbo. Vakare gi jie turi visi susirinkti atgal į kalėjimą. Kol kas bandymas pavyko, nes kaliniai kas vakaras ateina visi į kalėjimą.

Jau paliuosuota senelė Jones.

16 d. balandžio jau tapo paliuosuota senelė Jones. Nuo 22 d. kovo ji buvo uždaryta Walsenburg, Colo. kalėjime ir nieko prie jos neprileido.

Colorado streikas lėšavo $15.000.000.

Pagal paviršutinį apskaitliavimą Colorado streikas lėšavo vien tik iš darbininkų, darbdavių ir geležinkelių $15.000.000. Bet čia dar nepriskaityta smulkios pramonijos nuostoliai, kaip tai pardavėjų, įvairių krautuvių ir tt. Angliakasyklų kompanijoms lėšavo $3.000-000.

Spaustuvių darbininkų streikas.

"L. Ū." rašo:

Bebaigiant rengti spaudon "Lietuvos Ūkininko" N. 11, sustreikavo dauguma Vilniaus spaustuvių darbininkų. Raidžių statytojai pareikalavo: 1) kad jiems būtų mokama už tūkstantį lietuvių kalba surinktų raidžių ne 22 kap., kaip ligšiolei, bet 23 kap., 2) kad raidžių statytojai, dirbusieji spaustuvėj ne mažiau 2 metų, gautų kasmet 1 savaitę poilsio, o dirbusieji ne mažiau 3 metų, poilsio gautų 2 savaiti, 3) mokiniai, baigę raidžių statymo mokslą, kad gautų ne 7 rub. savaitei, bet iškarto 10 rub. Šiuos darbininkų reikalavimus spaustuvninkai, po derybų su darbininkais, išpildė. Dar buvo reikalauta užmokėti už streiką ir padidinti užmokesnį mėnesiniams darbininkams, bet spaustuvių savininkai tų reikalavimų neišpildė. Streiko kaltininku skaito Zavadzkį (kurio spaustuvėj spauzdinamas "Lietuvos Ūkininkas"), nes jis buvo numetęs po 2 kap. nuo tūkstančio lietuvių kalba surinktų raidžių. Streikas tęsėsi lygiai savaitę. Per tą laiką neišėjo visi lietuvių ir lenkų (išskiriant vieną) laikraščiai.

Stebuklingi saldainiai.

Sausio 30 d. Jurbarkan iš Skirsnemunės apylinkės atėjo vieno ūkininko vaikinas "stebuklingų saldainių" nusipirkti, kad mergyčių prisivilioti. Žinoma, tai slaptas dalykas. Vaikinas užsuko žydo krautuvėlėn. Paklausė, ar nėra tokių saldainių. Žydas, matydamas vaikino tamsybę, atsakė, kad yra, bet 5 rub. svaras. Vaikinas nudžiugęs užmokėjo 5 rub. už svarą paprastų saldainių ir nukeliavo namon, džiaugdamasis, kad galėsiąs prisivilioti sau žmoną jauną, gražią ir turtingą.

Paskenduolis.

Ties Pilviškių stotimi neseniai rado prigėrusį kurpį J. Zaranką. Jis išgėręs ėjo per Višakio lieptą, įpuolė upėn, ir vanduo jį nunešė apie viorstą, kame ir užkliuvo. Ūkininkas, tvorą betverdamas, jį surado. Paskenduolis ant rankos turėjo rišulį, kuriame buvo butelis degtinės ir keletas puspadžių. Vandeny apie 3 mėnesius išbuvo.

Gaisrai Kauno gub.

1912 m. Kauno gub. gaisrų buvo išviso 553. Paskirstomi jie šitaip: žiemą 117, pavasarį 114, vasarą 150 ir rudenį 122. Sudegusių kiemų skaičius didesnis: žiemą 142, pavasarį 176, vasarą 208 ir rudenį 125. Daugiausia gaisrų žiemą buvo Telšių apskr. — 30, o kituose metų laikuose Panevėžio apskr.: pavasarį — 43, vasarą — 47 ir rudenį — 30. Nuostolių nuo gaisro skaitoma: žiemą — 304.834 rub., pavasarį — 230.817 rub., vasarą — 124 tūkst. rub. ir rudenį — 125-045 rub.

Žymiausios gaisrų priežastįs šios: žaibas — 67, kaminai ir pečiai — 35, neatsargumas — 75, padegimas — 14. Kitų gaisrų priežasčių nežinoma.

500 DARBININKŲ UŽSINUODIJO IR 85,000 STREIKUOJA.

Peterburgas. Guminėj (roberinėj) Peterburgo dirbtuvėj "Treugolnik" tapo įvesta "pagerinimai". Kompanija išrado naujus klijus klijuoti gumui. Nors tie klijai nuo seniai buvo jau žinomi, kad kenkia sveikatai, bet kompanija, matydama iš to gerą pelną, į tai nepaisė. 24 d. kovo buvo išduoti tie klijai darbininkams. 25 d. kovo dirbtuvėj iškilo baisi istorija: darbininkai, o ypač darbininkės, pradėjo kristi šimtais. Kuomet tik parkrinta, tuojaus pradeda bėgti kraujas per burną ir nosį. Išsyk tapo išnešta 200 apalpusių darbininkų. Darbas tapo pertrauktas.

Ant rytojaus vėl suvarė visus sveikuosius dirbti. Ir vėl ta pati istorija. Ir vėl išnešta apie 200 darbininkų ir paguldyta ligonbučiuose.

Daktarai aiškiai nurodė priežastis užsinuodyjimo, bet kompanija į tai nepaisė. Trečioje dienoje vėl suvarė sveikuosius dirbti. Vos tik spėjo pradėti darbą, kaip jau reikėjo šimtas darbininkų išnešti iš dirbtuvės ir nugabenti ligonbutin.

Tuomet subruzdo darbininkai, nes dėl šimtų gręsė mirtis. Metė darbą 13 tūkstančių darbininkų, dirbusių tame fabrike.

Kompanija pareikalavo policiją, kad toji priverstų darbininkus dirbti. Darbininkai norėjo padaryti mitingą ir paduoti kompanijai reikalavimus, bet policija jiems to nedaleido. Prasidėjo susirėmimai: darbininkai paleido darban lazdas, akmenis, o policija savo ginklus. Daug darbininkų tapo sunkiai sužeista. Vienok fabrika-pekla turėjo sustoti.

Kad ištyrus geriau dalyką, pribuvo Dūmos soc.-dem. frakcijos atstovai. Bet fabrikos valdyba ir policija jų neįsileido. Vienok atstovai surinko reikalingas žinias ir padavė Dūmon užklausimą apie tas baisenybes.

Protesto mitingai.

26 ir 27 kovo pasipylė per pirmeiviškus laikraščius darbininkų protestai. Ant Nevsko prospekto buvo demonstracijos, kuriose dalyvavo apie 90 tūkstančių darbininkų. Policija pradėjo demonstrantus vaikyti. Pasipylė į policiją akmenįs, lazdos ir kiti daiktai. Policija demonstrantus išblaškė. Daug sužeistų ir areštuotų.

27 kovo sustreikavo Maskvoj daug didelių dirbtuvių, protestuojančių prieš Peterburgo valdžios elgimosi su guminės dirbtuvės darbininkais.

1 d. balandžio buvo pradėta darbas po priežiura policijos ir žandarų. Išdirbus iki pietų, vėl pradėjo darbininkai kristi, kaip musės. Dirbtuvė uždaryta.

Peterburge dabar streikuoja apie 85 tūkstančiai darbininkų.

Ir Rygoj užsinuodija.

Ryga, 28 kovo. Kaliošų dirbtuvėj "Provodnik", pradėjo kristi darbininkai, kaip ir Peterburge. Fabrikų inspektorius uždarė dirbtuvę. Eina tardymas.

Pasirodo, kad Rygoj žmoniškesnė valdžia ir nedaleidžia darbininkus ma

Nauji užnuodijimai.

Peterburgas. Tabako fabrikuose Bogdanovo, Šapošnikovo ir Lafermo nuo įvedimo kenksmingų sveikatai chemiškų dalių, pradėjo užsinuodyti darbininkai. Kas diena yra po 20 darbininkų gabenama ligonbutin.

Kiek išleidžia ant kalėjimų?

Rusijos kalėjimų laikymui vyriausioji kalėjimų valdyba išleido 1905 metais 16 milijonų rub. Dabar gi išleidžianti 32 milijonu. Išlaidos per šešerius metus, kaip matome, dvigubai padidėjo. Ir nestebėtina, nes 1905 m. kalėjimuose buvo 81 tūkstantis kalinių, o 1913 m. buvo jau 180 tūkstančių su viršum. Padidėjo tuo laiku kalinių skaičius, kaip matome, 124 nuošimčiais. Dešimtis gi metų atgal, t. y. 1903 m., kalinių skaičius siekė vos 60 tūkstančių.

Sunaikino brošiurą.

Maskva. Teismo rumai nutarė sunaikinti L. Tolstojaus brošiurą: "Negaliu tylėti".

Už s.-d. proklamacijų laikymą.

Varšava. 17 metų darbininkas Jankovskis, už s.-d. proklamacijų apie ligonių kasų laikymą, teismo rumų nuteistas uždaryti ligi pilnų metų į kolioniją nepilnamečiams prasikaltėliams.

Už "agitaciją prieš rusų kalbą".

Balstogė. Kaž-koks Skara pareikalavo restorane sąskaitos lenkų kalba ir už tai gubernatoriaus buvo nubaustas 200 rub. už "agitaciją prieš rusų kalbą".

Prie kratos seminarijoje.

Žitomiras. Krata klierikų butuose prie lenkų seminarijos buvo padaryta, paliepus iš Peterburgo.

Seminarijos knygyne areštuota apie 600 knygų — Lenkijos sukilimo laikų.

Baisi žmogžudystė.

Saratovas. 17 metų Juzinas, dar neseniai iš kalėjimo paliuosuotas, papjovė savo 12 metų seserį. Žmogžudys pabėgo.

Darbininkų demonstracijos Peterburge.

Kalinkino tilto ir Narvos vartų rajone didelė darbininkų minia norėjo intaisyti demonstraciją, dainuodama revoliucijos dainas. Policijos burys susirinkusius išvaikė ir penkius suėmė.

Už Lenkijos karalių paveikslų laikymą.

Varšava. Už medaljonų laikymą su Lenkijos karalių paveikslais kaž-koks Rubickis Petrakovo teismo rumų nuteistas trims mėnesiais ir 16 dienų tvirtovės.

60 tūkstančių bedarbių.

Peterburgas. Uždaryta Putilovo, Baltijos laivams statyti, Lesnero ir kiti fabrikai. 60 tūkstančių darbininkų neteko darbo. Kuomet fabrikuose pradės dirbti — nežinoma.

KRIKŠČIONIŠKŲ UNIJŲ SKEBAI.

Londonas, 16 d. balandžio. Jau dvi savaitės, kaip Yorkshires apielinkėj 170.000 kalnakasių streikuoja. Jie veda aštrią kovą už duonos šmotą. Rodosi, kad tai kovai turėtų kiekvienas sąžiniškas žmogus prijausti. Bet mūsų dvasiniai į tai nepaiso. Jie visuomet įsikabinę kapitalistų skvernų laikosi ir išvien su jais smaugia darbininkus. Kad nusilpninus tą streiką, kad privertus badauti 170.000 darbininkų ir jų šeimynas, Vokietijos krikščioniškos unijos išsiuntė į Yorkshirę 4.000 skebų. Dabar tie skebai randasi jau kely.

Ar tai ne puikus krikščioniškas darbas? Ar tai yra meilė artimo?

Streikas Yorkshires apielinkėj užbaigtas.

Paskiausios telegramos praneša, kad Yorkshirės apielinkėj streikas, kuriame dalyvavo 170000 kalnakasių, jau užbaigtas. Darbininkai su darbdaviais susitaikė. Ar laimėjo darbininkai ir kiek laimėjo — žinių dar apie tai nėra.

Į 15 minutų uždirbo $100000.

Peterburgas, 16 d. balandžio. Tulas Jonas Saporovskis paliko testamentą, jeigu numirus jam vež jo kūną kas nors orlaiviu, tai tas gaus $100.000. Kada jis numirė, tai vienas iš lakūnų, Mykolas Popovas, apsiėmė jo kūną nuvežti orlaiviu į kapines. Jis tą darbą atliko į 15 minutų ir uždirbo $100-000.

Reikia pastebėti, kad J. Soporovskis, gyvas būdamas, bijojo ne tik orlaiviu lėkti, bet ir automobiliuje važiuoti. Todėl sumanė nors negyvas pasivažinėti.

Sufragistės kariauja.

Sudegino doką vertės $100.000.

Yormuoth, Anglija, 17 d. balandžio. Sufragistės uždegė vieną iš puikiausių dokų, kuris ir sudegė. Nuostoliai apskaitomi apie $100-000.

Toj pačioj dienoj vienam pavilijone sprogo bomba, kurią taipgi sufragistės padėjo. Sprogimas ant tiek buvo smarkus, kad daugelio namų langai išbirėjo.

Miesto gyventojai labai sujudinti tokiais sufragisčių darbais.

Gaisras teatre.

Londonas, 17 d. balandžio. Sufragistės padegė vieną teatrą. Gaisras pavyko užgesinti, bet nuostolių padaryta apie $15.000.

— Kempton Park, Anglija, 17 d. balandžio. Čia sufragistės padegė reisinį parką. Gaisras iškilo gana smarkiai, bet keli šimtai liuosanorių kareivių ir gaisrininkai tą gaisrą užgesino.

Kaip matosi, tai sufragistės pradėjo ne juokais kovoti.

Chinija su Japonija susitaikė.

Pekinas, Chinija, 16 balandžio. Jau nuo seniai ėjo dideli nesutikimai tarp Chinijos ir Japonijos iš priežasties 1913 m. užmuštų kelių Chinijos kareivių japoniečiais. Dabar Japonijos valdžia persiprašė Chiniją, kad tas atsitiko. Chinija tuom persiprašymu liko užganėdinta ir ginčai pasibaigė.

Saužudystės Francijoj.

Saužudystės Francijoj kasmet vis didinasi. 1904 metais saužudysčių buvo 8.874, o 1910 m. — 9819 tarp nusižudžiusių buvo 4476 vyrai ir 2.343 moterįs. Vidutiniškai paėmus, tai ant kiekvieno 100.000 Francijos gyventojų išeina 25 saužudystės. Tai gana didelis nuošimtis, apie kurį 75 metus atgal nei sapnuot niekas nesapnavo.

Iš 9.282 saužudysčių, žinomų Francijos statistikoj, 4.968 puola ant kaimų ir 4.314 — ant miestų. Francijoj miestuose gyvena pusė visų gyventojų. Trįs ketvirtdaliai visų saužudžių yra liberališki žmonės.

Priežastys saužudysčių: Iš šimto saužudžių 21 nusižudė dėlei sunkių skausmų, 15 — iš praleidimo savo turto bei neturėjimo kuom gyventi, 13 — nuo nuolatinio girtuokliavimo, 12 — dėlei šeimyniškų nesutikimų, 9 — iš nepavykusios meilės, 4 — iš paleistuvingo gyvenimo, 2 — dėl nežinomų priežasčių ir 24 — nuo vasaros didelių karščių.

Statistikos skaitlinės parodo, kad saužudystės žymiai pakįla pavasary ir vasarą, o rudenį ir žiemą jos nupuola. Už vis mažiau buna saužudysčių šiaurinėj Francijos daly.

PASKIAUSIOS NAUJIENOS.

Karė su Mexika.

Karė Suvienytų Valstijų su Mexika įvyks. Nors Huerta buvo priėmęs Wilsono reikalavimą sveikinti amerikonišką vėliavą, bet jis irgi pareikalavo, kad ant sveikinimo amerikiečiai atsakytų tuomi pačiu ir pareikalavo nuo Wilsono raštiškos sutarties tame dalyke. Wilsonas nuo raštiškos sutarties atsisakė. Mat, kuomet bus padaryta raštiška sutartis, tai Huerta turės dokumentą, pripažįstantį Suv. Valstijomis jo valdžią. Iš tos priežasties viskas sujro.

Wilsonas prašo kongresą pavelyti bombarduoti Mexiką.

Washingtonas, 20 d. bal. Šiandien specijališkai bus sušauktas kongresas ant 3 val. po pietų ir Wilsonas prašys daleidimo bombarduoti Mexikos laivyną ir pestininkų armiją. Generolas Flatcher visų pirmiausia stato kariumenę prie Mexikos tilto, kuriuomi galima būtų traukti kariumenę į Mexikos vidurį.

Visa kariumenė iš Suvienytų Valstijų yra traukiama ant Mexikos rubežiaus.

Kun. Pranaitis gavo nuo caro medalį.

Kunigas Pranaitis, kuris palaikė juodašimčių pusę teisme žydelio Beilio, tapo nuo caro apdovanotas šv. Stanislovo medaliu.

Tai mat, kaip caras neužmiršta savo bernų!

NUODAI.

Nuodingais daiktais vadinasi tie daiktai, kurie, į žmogaus kūną patekę, kokiu nors būdu stabdo celių veikimą, arba jas stačiai žudo.

Nuodingas ypatybes užturi daugybė visur vartojamų daiktų. Čia įvardiju tiktai paprasčiausius daiktus.

Švinas. Tas metalas turi aiškias nuodingas ypatybes. Visi darbininkai, kurie tik dirba prie švino, tuojaus pajunta abelną nusilpnėjimą, apetito nustojimą, silpną vidurių dirbimą, stoką energijos ir tt.

Kadangi švinas iš dalies pasileidžia, turinčiam tulas druskas ir gazus, vandenyje, tai neretai esantis švininiuose induose vanduo, alus arba kitas skystimas pasidaro nuodingu ir ypač silpną žmogų drūčiai užnuodija. Švinas da greičiau tirpsta kokiose nors rugštyse. Vartojimas blekinių dėžių (kenų) butuose, laikymas juose vaisių rūgščių, švinas tirpsta ir nuodija žmones, kuriems tokie vaisiai tenka valgyti. Žinoma, švino ištirpsta labai mažai, bet visgi ir tas kenkia.

Keksų dirbėjai tankiai vieton kiaušinių vartoja vadinamą "chrominę geltą" ("chrome yelloy") — chromrūgštį švino, kuri parodė labai bjaurias pasekmes. Žinoma, į brangius keksus apsimoka ir kiaušiniai dėti, bet juk žmonės daugiausia priversti pirkti pigius keksus, o pardavėjams labai paranku tuos keksus geltonai nudažyti.

Taipgi daugelis vadinamų "plaukų atnaujinimo" skįstimų užturi šiek-tiek švino. Neretai tie skįstimai žmogų nusilpnina. Veido milteliai ir-gi tankiai užturi švino (daugiausia degšvinio).

Elementarinis metalas (švinas) nėra taip nuodingas, nes labai sunkiai tirpsta, vienok jo sanjungos viduriuose greičiau tirpsta, patenka į kraują ir nuodija kūno celes.

Gyvsidabris. Šitas metalas taipgi turi nuodingas ypatybes. Gyvsidabrio kasyklų darbininkai, dirbėjai veidrodžių, termometrų, barometrų ir kitų daiktų, kur gyvsidabris vartojasi, nuolatos įtraukia į kūną mažas gyvsidabrio daleles ir užsinuodija. Gana tankiai neatsargus gyvsidabrį turinčių vaistų naudojimas suteikia mažesnį ar didesnį užsinuodijimą. Gyvsidabriu užsinuodijimo ženklai labai įvairųs: nepaprastas seilėjimas, paraudonavimas dantų smegenų, sutinimas liežuvio, dantų atsiliuosavimas, vidurių skaudėjimas, nervinis suirimas ir tt.

Cinas. Nors cino druskos ir patasai cinas nėra labai nuodingas, bet patyrimai parodė, kad įleidus į gyvūnų kūną cino druską, tuojaus apsireiškia užnuodijimas, kuris, kartais, net mirčia užsibaigia. Yra užrekorduota keli atsitikimai, kur, valgant cininiuose induose laikomus vaisius, pasirodė užsinuodijimo ženklai.

Varis. Elementarinis varis nėra nuodingas, bet vario druskos užturi ganėtinai nuodingų ypatybių. Yra užrekorduota keli atsitikimai mirtinio vario druskomis užsinuodijimo.

Sidabras. Labai mažai yra žinoma atsitikimų užsinuodijimo sidabro druskomis. Neatsargus azotrūgščio sidabro vartojimas suteikė kelis užsinuodijimus.

Arsenikas. Šitas metalas, lietuvių paprastai "žiurkžolėmis" vadinamas, yra labai nuodingas. Elementaris arsenikas vidurių skįstimuose veik visai netirpsta— užtat ir labai mažai pavojingas, bet jo visos sanjungos (druskos, rugštįs etc.) žmogų greitai mirtinai nunuodija.

Bet kadangi elementarį arseniką tiktai tyrinėjimo dalykams užlaikoma, tai, aplamai sakant, visos arseniko formos yra labai nuodingos.

Arseniko galima rasti daugelyje daiktų: komercijiniam švine, geležy, sierarūgšty etc. Paprastai arseniką užturi šie daiktai:

1) Tuli vaistai, 2) valgymo ir užlaikymo skįstimai, 3) dažai (kvarbos), 4) aluje, 5) sierų popierose (ypač žaliose), 6) musių popierose ir 7) žemėje (dirvoje). Jūs žinot, kad šiandien visi daiktai dirbami ne vartojimui, bet pelnui. Užtat niekas ir nepaiso apie arseniko įsimaišymą. Vaistuose vartojamas arsenikas žmogų negali užnuodyti, jeigu tik atsakančiose dozose vaistai yra vartojami.

Daugybė darbininkų, kurie dirba tokiose dirbtuvėse, kur arsenikas nepaisoma, įgauna žymų sveikatos nusilpnėjimą, kartais net ir mirtį.

Cinkas. Cinkas tirpsta silpnose rugštįse (valgių rūgštįse). Laikomi cinkiniuose induose valgomi daiktai arba geralai paprastai užturi dalelę cinko. Cinkas nėra labai pavojingas, bet dirbantieji cinko dirbtuvėse darbininkai pagauna abelną nusilpnėjimą, bet tas paeina daugiausia nuo arseniko, kurio tokiose vietose visada randasi.

Iš cinko druskų, kaipo nuodingas, galima paminėti sierarūgštį-cinką ir chliorcinkį. Sierarūgštis - cinkas kartais sumaišoma su vadinama anglų druska (Epson salt).

Geležis. Nors geležis randasi žmogaus kune ir ji ten butinai reikalinga, vienok užtektinai prirodyta, kad geležies druskos, ypač gelžsierė ir gelžchlioras, didelėse dozose paimtos, pasirodo nuodingomis.

Boraksas ir borinė rūgštis. Suv. Valstijų agrikultūros biuro eksperimentai parodė, kad "boraksas ir borinė rūgštis, net mažose kokybėse duodami, pasirodė pavojingais sveikatai". Boraksas kartais vartojamas maistų užlaikymui, bet toksai paprotis nėra pagirtinas.

Fosforas. Fosforas yra gana nuodingas. Kitų nuodų besiplatinimo įstatai bent trupučiuką aprubežiuoja, bet fosforas dedamas ant degtukų ir atvirai visur pardavinėjamas. Neretai vaikai užsinuodija vien tik degtukų galvutes bekramtydami.

Siera. Elementarė siera mažai nuodinga, bet jos sanjungos labai nuodingos. Vandendarsierė (hydrogen sulphid), sierrūgštė ir kelios kitos sanjungos yra mirtinai nuodingos.

Dirbantieji dirbtuvėse, kur siera arba jos sanjungos vartojama, tankiai parodo chroniško užsinuodijimo ženklus. Ypač kenkia įkvepavimas užturinčių sierą garų.

Rūgštįs: azotinė, vandendarchliorinė (hydrochlioriné), sierinė, oxalinė, acelinė ir tt.

Visos chemikalės rūgštįs yra maž-daug nuodingos. Kadangi moderniškoj virtuvėj be tų rugščių veik negalima apseiti, tai reikia su jomis labai atsargiai elgtis. Reikia ypač nuo vaikų paslėpti. Net vienas smarkios chemikalės rugšties lašas gali drabužį pradeginti, arba į burną patekęs palikti skaudančią vietą.

A. J. Karalius.

MASKININKAS.

Visiems gerai žinomas ir nenuilstantis T. Rooseveltas niekaip negali atsikratyti nuo tos minties, kad jis turi būti dar sykį prezidentu. Kur tik jis eina, kur tik jis važiuoja, tai jam akyse vis vaidinasi prezidento kedė. Jis net naktimis sapnuoja, kad prezidento kedėj sėdi.

Kad tie visi sapnai išsipildytų, tos visos vaidintuvės įvyktų tikrai gyveniman, jis sumanė maskuotis ir tose maskose stoti visuomenės akyse.

Visiems gerai žinoma, kad mūsų Rooseveltas neseniai buvo uolas republikonų vadovas. Bet štai, kipšas jam galvą susuko, ir jis perstatė savo partijai Taftą. Taftą išrinko prezidentu ir tas įgijo įtekmę toj partijoj.

Rooseveltas matydamas, kad Taftas gali būti jam didelis konkurentas, jis numetė nuo savo veido republikonišką maską ir užsidėjo "progresistų" maską. Jis ir jo draugai labai nudžiugo, kad jam labai pritinka "progresyviška" maska.

Kada buvo rinkimai prezidento, tai mūsų Tadas liko sumuštas ir su progresyviška maska.

Kas gi daryti? Reikia galvoti nauji plenai, reikia ieškoti naujos maskos, kad apsimovus ta maska, galima būtų daugiau žioplių prie savęs patraukti ir, bešokant mūsų Tadui "džiką", galima juos vesti ten, kur jam patinka.

Mūsų Tadas nežioplas vaikinas ir ilgai nelaužo savo galvos. Jis dabar sumanė užsidėti jau... "liberalo" maską! Kaip praneša jo geras draugas vienam milijonieriui, kad dabar Rooseveltas tvers naują partiją po vardu "liberalų". Jis mano, kad, užsidėjęs liberališką maską, sutrauks gana daug savo pasekėjų ir tuomet laimės.

Vienok nemanykite, kad Rooseveltas tuomi ir užsiganėdins. Anaiptol! Jeigu tik jam tas nepavyks, tai jis tuomet užsimaus maską "radikalo", o paskui "radikalo-socijalisto". Męs matėm gerai, kaip Francijos buržuaziški elementai, panašųs į mūsų Rooseveltą, lošė maskų balius, pradėjus nuo rooseveltiškos pirmosios maskos ir užbaigė "radikalais-socijalistais". Tūli iš jų, tapę "radikalais-socijalistais", įsigavo net į ministerių kedes. Gavę ministeriškas kedes, tuojaus nusimovė savo maskas ir parodė savo tikrą, buržuazišką snukį, nuo kurio pradėjo visi pirmeiviai šalintis.

Tai paprasta buržuaziška liogika bei lapės politika, pakol prieina prie viščiukų. O kada tik prieina, tai tuojaus pradeda jiems galvas sukalioti ir plunksnas draskyti.

Bet kaszin, ar tik pavyks Rooseveltui taip maskų balius sulošti, kaip Francijos buržuazija sulošė? Man rodosi, kad dabar darbininkai ant tiek nužengę pirmyn, jog pono Roosevento snukį visados pažins, nors jis užsidės ir penkioliką "radikališkų" maskų. Aš manau, kad jam visuomet pasakys: "nors tu, brolau, esi naujam kaily, bet tavo širdis pasiliko ta pati. Eik nuo mūsų šalin!" Švenčioniškis.

Atliko savo darbą.

Panedėlio ryte, 5:15 valandoj, kuomet tik pradėjo aušti pavasario rytas, išsipildė "teisingo" teismo nuosprendis. Amerikos piliečiai gali pasigirti, kad jie kulturiški, nes nužudė keturis New Yorko vaikėzus, kurie užmušė gemblerį Rozentalį. Amerikos piliečiai pasirodė, kad jie irgi turi tokių vyrų, kurie rūpinasi užmušėjystėmis.

New Yorko valstijos galva — gubernatorius kelias naktis "nemiegojo" ir vis "galvojo", ar pasirašyti po teismo nusprendžiu ar atmesti. Vienok,jo sąžinė, jo žmoniškumas, jo kulturiškas išsivystymas, jo mokslas ir nuo "dievo" duota galė, paliepė jam nužudyti tuos keturius vaikėzus. Jis atliko savo šventą darbą. Buržuaziška spauda nei žodėlio nepratarė prieš tą bjaurų,prieš tą baisų darbą. Ji tik pasididžiavo, kad turi mokslo vyrą, su gera širdžia, kuris gali žmones žudyti.

Suprantama, tie vaikėzai buvo pavojingi visuomenei ir jų negalima užstoti. Bet visuomenė negali tokių ir žudyti. Ji turi surasti kelius, kad tokius pataisyti. Pagaliaus, juk jie tapo žmogžudžiais vien tik dėl to, kad dabartinis netikęs surėdymas.

Bet kam kas galvoj! Kiekvienas rūpinasi savo dalykais. Gubernatorius nemiega naktimis ir rūpinasi, kad kuogreičiausia nužudžius. Dvasiškija rūpinasi, kad palaiminus tuos, kuriuos rengiasi užmušti. Reporteriai rūpinasi, kad kuodaugiausia apie tai gavus medegos, daugiau parašius ir didesnį už tai gavus atlyginimą. Budeliai žiuri, kad auką gerai pririšus prie kedės ir kad nenutruktų virvės. Daktarai, kaipo mokslo vyrai, ištiria pasmerktuosius, kurie nerviškesni, kuriuos reikia pirmiau žudyti, kiek paleisti elektriškos pajiegos ir tt. Elektrikierius, kaipo mokslo vyras, kuris gauna už kiekvieną nužudytą po $250.00, džiaugiasi, kad išsyk turi keturias galvas, už kurias gaus čielą tūkstantį dolerių!

Jie "rūpinasi" ir naktimis "nemiega". Tai kultūriška šalis!

V. P.

Klausymai ir atsakymai.

Gerbiama "Laisvės" Redakcija!

Meldžiu paaiškinti sekančius dalykus:

1) Kada žmogus esti apmarintas su "Nitrous Oxide Gass", tai kaip apsireiškia pas jį gyvybės ženklai?

2) Ar jis būna, kaip numiręs, ar tik kaip miegantis? Bet jeigu kaip miegantis, tai kodėl tam laike nėra smegenų veikimo, sapnų ir klajojimų? Aš manau, kad gyvo žmogaus smegenįs niekados nemiega. Ir kodėl išbudintas jaučia labai nušalęs?

3) Ar visi tam panašųs apmarinimo būdai veikia vienodai ant žmogaus sveikatos? Gal nekurie kenksmingesni ar geresni?

K. Y. V.

Atsakymas.

Žmogus po įtekme anestetiko yra apsvaigintas, užmigdintas, padarytas nejautriu, bet ne užmarintas. Gyvenimo procesas užmigdytame žmoguje yra tas pats, kaip ir nemigdyto, tik šiek-tiek lėtesnis. Nuo to gali paeiti šaltumas, smegenyse įvyksta tam tikros chemiškos atmainos, kurių pasekmė yra sanmonės apsistojimas. Sapnai ir klejojimas gali ir būti, tik męs jų neatsimenam. Visi anestetikai turi daug maža tokią pat veikmę. Gazas "nihous oxide" trumpam užmigdymui yra parankiausias, nepavojingas. Ilgam miegui "Exher" yra geriausias. Chloroformas skaitomas už pavojingesnį. Apskritai imant, mirtingumas nuo anestetiko yra labai mažas, kenkimo sveikatai nežymu jokio. Žmonių numanyme užmigdimas sutrumpina amžį ant trejų, kiti sako, ant 10 metų. Ta pasaka neturi jokio pamato.

Dr. F. Matulaitis.

Mirtis...

Cleveland, Ohio. — St. Lipinas, kuris pribuvo prieš du metu iš Europos, norėjęs nusižudyti. Jį išgelbėjo tūlas draugas paskutinėj minutoj.

St. Lipinas norėjo nusižudyti, kad išgelbėjus nuo bado mirties savo šeimyną. Jau visa savaitė, kad šeimyna maitinosi duonos kepalu. Kadangi Lipinas buvo apsidraudęs ant $700, tai manė, kad po jo mirties šeimyna gaus tą pinigų sumą ir tuo būdu bus išgelbėta nuo bado.

O kiek tokių atsitikimų bū[illegible]oj Amerikoj.

Barabošius.

ANARCHISTAI.

(Tąsa).

Didesnė dalis anarchistų pasitenkina vienomis frazomis, nenurodydami, kaip tvarkysis be valstybinės galės. Neaiškiausias ir daugiausia turįs prieštaravimų šiame atvėjuje yra komunistiškasai anarchizmas. Iš vienos pusės jis nepripažįsta valstybės, o iš kitos — reikalauja, kad vieton privatiškos būtų įvesta draugijinė nuosavybė. Persistatykim sau, kad anarchistiškoj draugijoj koks žmogus užsimano gyventi atskirai; jis apsitveria sklypą žemės ir paskelbia, jog tai jo nuosavybė, kurios nevalia kitam paliesti. Ką tokiam atsitikime darys anarchistiškoji draugija, kaip ji pasielgs — atims iš jo tą sklypą žemės, ar ne? Pagal komunistiškojo anarchizmo matympunkčio privatiška nuosavybė juk nedaleistina.

Makejas vienam savo beletristiškam veikale, kurio siekis yra apginti moksliškai individualinį anarchizmą, nurodo komunistiškojo anarchizmo mišinį, aprašydamas anarchistų kongresą Londone. Anarchistas-komunistas Truppas išdėsto savo idėją. Su juomi debatuoja anarchistas-individualistas, kuris galop jam užduoda šitokį klausimą: "Pasakyk man, — toje draugijoje, ką jūs skelbiat laisvu komunizmu — ar ten bus statomos kliutįs, jeigu kas panorės imti globon žemės plotą, apdirbti jį ir sunaudoti savo rankų darbo vaisius?" Anarchistas-komunistas susimaišo. — "Tu manai taip, kaip dabartės žmogus — jis atsako. Ateities draugijoj žmogaus būdas bus visai kitokis ir nei vienam neįeis į galvą tokia mintis, kad ką pasisavinti vien tik savo asmeniškam sunaudojimui". Bet pirmasis tuom nepasiganėdina. Jis sako: "Tu, kaip aš matau, tik nori išsisukti nuo atsakymo. Atsakyk aiškiai!" Tuomet komunistas paaiškina, kad jeigu kas norės paimti nenaudojamą žemės plotą, tai niekas negalės jam statyti kliučių arba iš jo atimti. Tada individualistas jam atsako: "Dabar man aišku. Štai tavo komunizmas: tu pripažįsti visų darbo produktų ir privatiškos nuosavybės teisę. Dabar jau gali būti kiekvienam aišku, kad tarpe ypatiškos laisvės ir komunizmo, tarpe socijalizmo ir anarchizmo yra didelis skirtumas".

Biskutį kitaip yra su tais anarchistais, kurie neatmeta privatiškos nuosavybės. Jie yra nuoseklesni ir juos sunkiau sukritikuoti.

Daugelis anarchizmo kritikai vartoja nelabai tikusius argumentus. Pavyzdžiui, Stamleras savo veikale "Anarchizmo Teorija" stengiasi prirodyti, jog svarbiausis anarchizmo nedateklius, jo silpnoji pusė tame, kad, jeigu draugija būsianti paremta ant liuosos sutarties, jos nariais negalėsią būti tokios ypatos, kurioms truksta sąmoningo noro ir kurios negali daryti jokių sutarčių. Stamleras čia turi omenyj kūdikius, nesuaugusius ir protiškai silpnus žmones. Kai-kam, paviršutiniškai žiurint į klausimą, gali tas pasirodyti svarbiu argumentu — anarchistai juk nepripažįsta prievartos, o imant atydon tokias ypatas prievarta yra neišvengtina. Bet ištikrųjų tokis išvedimas turi mažą svarbą. Kūdikiai ir protiškai silpni buvo seniau ir bus visada. Jie buvo prieš istoriškam žmonijos gyvenimo laikmetyj ir vienok apsėjo be valstybinės galės. Suprantama, tokioms ypatoms prievarta neišvengtina, bet reikia neužmiršti to, kad tokios ypatos pasiduoda gamtišku būdu asmeniškai galei: kūdikiai tėvų galei, protiškai silpni giminių arba gydytojaus galei. Žinoma, valstybė lošia gana svarbią rolę kas link jų likimo: ji įrubežiuoja asmenišką galę ir apsaugo tokias ypatas nuo skriaudų. Tačiau su tuom apsaugojimu dar nepasibaigia valstybės rolė, ir reikia pasakyti, kad dabartinė valstybė tą užduotį visai blogai atlieka. Ir jeigu valstybė staiga dingtų, kūdikiai ir protiškai silpni, kaipo tokie, labai mažai ką prarastų. Apart to, tokis valstybės apginimas yra gana keistas, nes pastatoma dalykas taip, lyg kad valstybė būtų reikalinga tiktai kūdikiams ir silpnapročiams. Ne, reikia darodyti, jog valstybė reikalinga sveikiems ir suaugusiems žmonėms.

Tikresnis kritikos brūkšnys tas, kada statoma klausimas: kokiu būdu anarchistiškoj draugijoj bus vedama kova su prasižengimais? Žinoma, anarchistai nurodo, kad prasižengimų skaičius susimažins, nes, pagal jų nuomonės, didesnė dalis prasižengimų yra valstybės pasekmė, ypač prasižengimai prieš valstybę ir valdymo tvarką. Tačiau turime neužmiršti, jog yra tokie prasižengimai, kurių panaikinimas valstybės vis tiek neprašalins, t. y. prasižengimai prieš gyvastį, garbę ir ypatos laisvę. Tą pripažįsta ir anarchistai. Bet kaip anarchistiška draugija atsineš link tų prasižengimų? Tukeris nurodo, kaipo kovos įrankį, paties apsiginimą, kuris lošė gana svarbią rolę pirmame žmonijos gyvenimo laikmetyj. Kriminalinės apsaugos svarba nėra jau taip didelė, kaip kad daugelis mano. "Apsauga nuo visokių prasižengimų — sako Tukeris — yra patarnavimas, kurį galima pirkti ir parduoti, kaip ir bile kiekvieną patarnavimą; valstybė priekiauja tuomi patarnavimu. Apsaugą galima daug geriau sutvarkyti be valstybės". Čia Tukeris remiasi ant tam tikrų sąjungų, kurios galėsią apsaugoti nuo prasižengimų. Tų businčių sąjungų pleną Tukeris išdirba gana platų ir sako, kad tos sąjungos, kovodamos prieš prasižengimus, galės vartoti aštrius kovos būdus, net mirties bausmę.

Kitas anarchizmo atstovas, Prudonas, perstato visai kitokį pleną kovai prieš prasižengimus. Jis nurodo, kad laisvos draugijos veikmėj prieš prasižengimus bus aštriausis įrankis — prašalinimas prasižengėlių iš laisvos draugijos. Jeigu žinomą ypatą priima draugijon ant tam tikrų įsakymų, bet ji tuos įsakymus peržengia, tai sykiu peržengia ir liuosai padarytą sutartį, todėl turi būt prašalinta iš draugijos. Jei visi žmonės bus suvienyti ant sutarties pamato, tai tokis prašalinimas iš draugijos bus baisiausia bausmė. Ir išties taip gali būti, jeigu męs įsigiliname į Prudono nupieštą vaizdą, kuris perstato žmogaus padėjimą sutarties draugijoj. Pavyzdžiui, Prudonas kalba busiančios draugijos žodžiais šitaip: "Tu gali priimti sutartį arba ne — tu esi laisvas. Bet, žinai, jeigu tu jos nepriimsi arba peržengsi ją, tu atsidursi laukinių draugijoj... tu atsisakysi nuo žmonijos. Nei vienas tavęs neapgins, kiekvienas galės tave nužudyti"

Jeigu męs įsigiliname į tuos anarchistų išvadžiojimus, tai toji neapribuota ypatos laisvė, apie kurią anarchistai taip labai būbnija, išnyksta iš mūsų akių yt muilo burbulas... Neapribuota ypatos laisvė gali gyvuoti tik teorijoj, apie ją galima tik pasvajoti, bet įvesti tokią laisvę gyveniman nei patįs anarchistai, kaip męs matome, nesitiki.

Bet anarchizmui yra dar silpnesnės pusės, negu tos, kurias čia užkliudžiau. Anarchizmas, pirmiausia, visai neatkreipia atydos į psichiškos galės pamatus, jis nepripažįsta, kad, nežiurint į valstybinės galės racijonalizavimo procesą, žmoguje ir mūsų laikuose randasi tokie instinktai, jausmai ir papročiai, kurie nepasiduoda proto veikimui ir ant kurių remiasi galė. Valstybė dar nėra vienatinis galės būdas mūsų draugijoj. Šalia valstybinės galės draugijoj yra dar ir kitos, kaip draugijinio, taip ir asmeniško pobūdžio galės, kurios tankiai susiremia su valstybine gale. Pavyzdžiui, ekonominių prietikių galė, žmogaus asmeniškų ypatybių galė ir tt. Valstybė jas įrubežiuoja — reikale padaro mažesnę žmogaus asmenišką galę ant žmogaus. Tėvų galė ant vaikų kartais pasiektų augščiausį laipsnį, jeigu valstybė neįrubežiuotų jos.

Jeigu daleidžiam, kad valstybė prasišalina iš draugijos ,tai tas dar nereiškia, jog su ja dings ir visi tie psichologiški pamatai, ant kurių remiasi galė abelnai. Su valstybinės galės išnykimu, galėtų įimti jos vietą kitos galės, kurios remiasi ant įvairių būdų asmeniškų ir draugijinių prietikių, ypatingai žmogaus ekonominė galė ant žmogaus.

Šitą mums patvirtina palyginimas įvairių istoriškų laikmečių. Tiesa, istorija mums neparodo tokio laikmečio, kad ilgesnį ar trumpesnį laiką visai nebūtų buvę valstybės, tačiau randame tokius istoriškus laikotarpius, kuomet valstybinė galė buvo visai silpna, o kai-kuriose vietose ir visai jos nebuvo. Tokius laikotarpius randame viduramžiuose. Bet ar tas privedė prie laisvės ir lygybės? Lyg ir atbulai. Kai-kurie ypatiškos ir draugijinės priklausomybės būdai liko tvirtesni ir įėmė valstybės vietą. Ypatiški ir ekonominiai prietikių būdai kartais atsirasdavo ir be valstybės pagelbos, o tankiai vien tik iš priežasties jos silpnumo. Pavyzdžiui, imkime feodalizmą. Juk iš pradžios jis neturėjo valstybės pobūdžio — tai buvo žemės savininkų privatinė galė. Ir jeigu valstybė būtų panaikinta, tai, be abejo, jos atsiradimo istorija ir vėl atsikartotų.

(Dar bus).

KORESPONDENCIJOS.

Musų korespondentams.

Be korespondencijų laikraštis —tai jau niekam netikęs. Kiekvienas laikraštis stengiasi turėti kuodaugiausia korespondentų. Korespondentai gi stengiasi atlikti savo užduotis — rašo kiek galėdami ir kaip mokėdami. Tas yra pageidaujama ir net pagirtina. Redakcijos niekados korespondencijų neatmeta už neaiškų parašymą, bet, jeigu tik galima nors kiek įskaityti, pertaiso ir patalpina. Bet mūsų nekurie korespondentai turi dvi labai stambias klaidas prie rašymo korespondencijų, kurias męs čia ir nurodysime.

Pirma —tai perilgas rašymas. Atsitinka koks nors dalykas, kurį galima aprašyti penkiolikoj arba 20-tyj eilučių, tai korespondentas prirašo keliolika lapų. Iš tokio ilgo rašto redakcija jokios naudos neturi, nes ji vis viena negali taip ilgą talpinti, o korespondentas turi daug vargo padėti, pakol parašo.

Antra — tai korespondencijoj agitacija. Žmogelis parašo, kad čia yra tiek ir tiek lietuvių ir pasako, kad jie neskaito laikraščių bei knygų. Paskui varo kelis lapus vien tik šauksmais, kad atsibustų iš miego, kad sukiltų, kad stotų prie darbo ir tt.

Iš tokio rašto išeina ne kas kitas, kaip tik juokai. Jeigu jie neskaito laikraščių, tai ką gi reiškia ta agitacija? Kam ji yra rašoma? Tiems, kurie skaito, ji visai nereikalinga, o kuriems reikalinga, tai vistiek jie neskaito ir nežino. O jeigu kas jiems ir perskaitys, tai jie tik nusijuoks iš to.

Dabar korespondentas gal paklaus, kas gi jam tuomet daryti? Juk visai nerašyti arba neraginti tų, kurie neskaito, negalima?

Taip, tas tiesa. Reikia rašyti, bet berašant, reikia ir pagalvoti, kas daugiausia galėtų tuos žmonelius užinteresuoti. Parašykite jūs kokį nors iš jų gyvenimo atsitikimą ir jeigu tik jie išgirs, kad "gazietose" yra parašyta, tai būtinai stengsis tą numerį gauti ir perskaityti. Išeina, kad žinia iš jų gyvenimo, iš jų atsitikimų daug daugiau atneš naudos, negu tuščia agitacija. Per laikraščius galima agituoti tik tuos, kurie jau skaito, bet ne tuos, kurie jo visai neskaito.

Taigi, kiekvienas korespondentas turi stengties rašyti kuotrumpiausia ir neagituoti tų, kurie visai nemato laikraščio, nes tai tuščias ir net juokingas darbas.

Męs nemanom korespondentų kritikuoti arba peikti už tai, bet tik nurodom jų klaidas.

Elizabeth'o Naujienos.

Singerio fabrike dirba daug lietuvių, tarp kurių randasi keliatas ir laisvų, bet tuos tie patįs darbininkai įvairiais būdais persekioja. Prieš Velykas, didžiojoj pėtnyčioj, A. Smaižinis valgė laike pietų mėsą. Fanatikai tą patėmijo ir, atkeršydami, apliejo jo "overkotį" vitrijolium.

Mat, neturėdami kitokio įrankio kovai, tai pradėjo deginti drabužius. Bet nėra ko ir stebėties, nes tamsunėliai tik ir didžiuojasi savo kumščia.

* * *

3 d. bal. 147 kp. L. S. S. susirinkime buvo perskaityta IV rajono L. S. S. propagandistų ir agitatorių ratelio atsišaukimas. Kuopa iš savo iždo paskyrė $3.00 ir draugai suaukavo $4.15. Viso $7.15.

* * *

24 d. bal. atsibus koncertas šešių suvienytų draugysčių. Pelnas skiriamas Rusijos politiškiems kankiniams. Nuo lietuvių dalyvaus 147 kuopa L. S. S.

* * *

Tarp mūsų lietuvių yra ant tiek tamsių, kad net reikia stebėtis. Kelios moterįs nemoka nei skaityti, nei rašyti ir savo vaikams uždraudžia netik laikraščius skaityti, bet ir iš lietuviškų knygų paveikslėlių žiūrėti. Kad pačios aklos, tai nori ir savo vaikus laikyti tokioj pat tamsoj.

* * *

Jau treti metai, kaip čia gyvuoja draugija "Laisvė". Ji yra sutverta ant laisvų pamatų, bet pastaruoju laiku paėmė viršų klerikalai ir jau užperka antras mišias. Kunigėlis iš to labai užganėdintas, tik pataria dar vardą permainyti, nes, girdi, esą nesmagu laikyti mišias už "Laisvę". Jeigu jau vardą mainys, tai patariu duoti "Supančiuota", tuomet kaip tik atsakys kunigo skoniui.

* * *

Velykas praleidom labai šumniai, su bačkutėmis ir vieną lietuvį nugabenom į bėlangę.

Kunst Albers.

So. Bostono Naujienos.

60 L. S. S. kuopos 12 balandžio buvo Lietuvių svetainėj koncertas.

Šiame koncerte kaž-ko tai trūko. Nekurie monologai buvo nuobodųs. "Birutės Kanklių Choras" padainavo keletą dainų. Dainos pavyko gerai. Drg. A. Vadapalas dainavo solo angliškai "When I meet you of all" ir "Sunshine and Roses", pritariant ant pijano drg. K. Talžunui. Reikia pažymėti, kad drg. A. Vadapalas turi augštą ir dailų balsą, tik mūsų publika apie solo mažai supranta. Kaip teko patirti, tai drg. A. V. rengiasi dainuoti ir angliškuose teatruose.

Monologai pavyko S. Zaleckiui ir Kupsčiui. Du vaikinai irgi nemažai prijuokino publiką: vienas rolėj policisto, o kitas — "Frenkforst" pardavėjo.

Kaip Velykų vakare, tai žmonių buvo neperdaugiausia.

* * *

"Birutės Kanklių Choras" vėl pradėjo gyvuoti. Dabar choro vedėju yra drg. K. Talžunas. Linkėtina draugams daugiau imti dalyvumą chore, nes jau stačiai gėda, kad tokiame mieste, kaip Bostonas, negali gyvuoti geras choras.

V. K. Mališka.

* * *

So. Bostone tapo suareštuoti už vogimą šie vaikinai: A. Nevulis, J. Nevulis, A. Višniauskas, J. Klimas, J. Jankauskas ir J. Dolan (anglas). Daugelis iš jų buvo bažnyčios tarnais, patarnavo prie mišių ir atlaiduose nešdavo kryžių einant aplink bažnyčią.

Kad jie buvo vagiliai ir tapo suareštuoti, tai nieko nuostabaus, bet tas labai stebina, kad mūsų kun. Žilinskas apie tai tyli, lyg musę kandęs. Vieton barti tėvus už tokį nedorą išauklėjimą vaikų, jis pliekia socijalistus ir liepia šalintis nuo jų laikraščių. Pagal Žilinsko elgimosi, tai kad ir plėšikai, bile tik ne socijalistai.

* * *

Kaip paaiškėjo iš tardymo, tai suareštuotiejie vaikai turėjo plėšikų kuopelę, darė savo susirinkimus ir buvo nutarimas: "Jeigu bent vienas iš kuopelės išduos savo draugą, bus nušautas". So. Bostono dumpose rasta iškastas sklepas, kur jie dėdavo vogtus daiktus. Pas juos taipgi rasta peiliai ir revolveriai.

Kasgi būtų atsitikę, jeigu taip būtų padarę socijalistai? Tuomet, beabėjonės, reikėtų pasakyti: "sudiev šis pasaulis!" O dabar viskas "blagopolučno!" Tai paprasti apsireiškimai, kurie kasdien atsikartoja.

M. P—cius.

Jersey City, N. J.

Pas mus lietuviai labai smagiai praleido velykas. Vienoj šeimynoj net "karę" pakėlė, bet, vargšams, nepavyko užbaigti ją; atvyko pusė tuzino dėdžių ir keturius "karvedžius" sumetė automobiliun ir nuvežė policijos nuovadon. Ten jiems davė "činus", pagal užsitarnavimą ir gabumą. Vieną išleido, nes buvo netikęs, antrą nugabeno į ligonbutį,vienas užsimokėjo $10.00, o antras — $5.00. Tuom viskas ir užsibaigė.

Tai bent Velykos!

Dešimtukas.

Philadelphia, Pa.

Balandžio 4 d. L. S. S. 189 kp. vaidino tragediją "Nihilistai". Lošimas nusisekė pusėtinai, neskaitant poros stambių klaidų, kurios įvyko dėlei trukumo scenerijų. Iš lošėjų geriausia atliko sau užduotis E. Drižiutė (Liudmilos rolėje), A. Velykiutė (Perovskos rolėje) ir A. Adomavičiutė (Petrovnos rolėje); iš nihilistų — J. Gaigalas ir A. Šukutis, kiti truputį silpnai lošė. Pertraukose sudainavo duetą "Temsta dienelė" A. Velykiutė ir E. Drižiutė — išėjo gana gerai. Lošėjos gavo po gyvų gėlių bukietą, bet ir vertos visados pagerbti už jų tokį sunkų darbą.

Kaszin kodėl ikišiol pas mus megėjai buvo laikomi lyg ir paniekoj? Bet pastaruoju laiku pradeda apsireikšti didesnė meilė tarpe megėjų bei pašalinių.

Iš vakaro pelno liks apie $50.00.

Neužilgo "Laisvės" Kliubas statys ant scenos "Pilėnų Kunigaikštis".

Marytė.

New Haven, Conn.

5 d. balandžio atsibuvo L. U. Kliubo susirinkimas. Šiame susirinkime Kliubas nutarė paaukauti $25 ant knygų į miesto knygyną. Užbaigus draugijos reikalus J. Kazlauskas padavė sumanymą, kad Kliubas užprotestuotų prieš Burnetto billių. Beveik visi nariai Kazlausko sumanymui pritarė. Bet štai atsistoja M. J. Vokietaitis, buvęs Valparaiso universiteto studentas ir pradeda aiškint, kad ponas Burnettas yra labai geras žmogus ir jo įneštas billius atneš, girdi, daug gero ne tik Amerikai, bet ir Lietuvai. Dabar, girdi, privažiuoja daug visokių netikusių žmonių, kurie tik triukšmus kelia. Lietuvoj, esą, darbininkų trūksta ir vis tik todėl, kad visi į Ameriką išvažiuoja. Todėl p. Vokietaitis ir patarė neprotestuot prieš Burnetto billių.

Kada tūli draugai užklausė p. Vokietaitį, ką jisai mano apie revoliucijonierius, kurie pagal tą billių taipgi bus grąžinami, tai jisai atsakė: "Tegul jie ten triukšmo nedaro ir kariumenėj lai atsitarnauja, tada liuosai galės į šią šalį įvažiuot.

Vienok p. Vokietaitis sau pritarėjų neatrado. Nekurie draugai jam patarė važiuot į Lietuvą arba ant farmų. J. Vaitkevičius žadėjo jam net laivakortę išpirkti, kiti gi net carberniu jį išvadino. Tada Vokietaitis kuogreičiausia spruko laukan. Kliubas gi nutarė parengti protesto mitingą ant 10 d. balandžio. Tik gaila, kad tą dieną labai mažai žmonių atlankė. Bet, perėjus per stubas, surinkta suvirš 300 parašų.

Pono Vokietaičio tokia politika stačiai nesuprantama. Jisai yra lietuviškas patrijotas, o vienok Lietuvos skurdžių ir revoliucijonierių jisai nenori įsileisti į šią šalį. Jam, matyt, būtų malonu, kad juos Lietuvoj caro budeliai nugalabintų.

New Havenietis.

Frankford, Pa.

Mūsų lietuviai jau apie du metu turi pasistatę savo svetainę. Tas darbas priklauso F. L. Kliubui. Dabar ta svetaine naudojasi už dyką sekančios draugijos: F. L. Kliubas, Lietuvių Draugystė, L. S. S. 191 kuopa, S. L. A. 170 kuopa ir Lietuvių kooperacija.

Vėliaus šale kliubo svetainės lenkai nusipirko vietą ir pasistatė bažnyčią. Kliubo svetainė daug atsakantesnė, negu lenkų bažnyčia. Dabar lenkai pradeda kovoti su kliubu ir nori jį panaikinti. Mat, jie darodinėja, kad laike jų pamaldų kliube būna triukšmai ir kliudo jiems dievą garbinti.

Kuom tas viskas pasibaigs, sunku pasakyti.

Frankfordietis.

Minden, W. Va.

Neseniai susitvėrusi L. S. S. 218 kuopa gyvuoja neblogai ir jau per trumpą laiką turi 20 narių. Galima bus turėti ir daugiau, tik kuopos komitetui reikia nepaliauti darbuotis. Žmonės čia socijalistams prijaučia. Jeigu taip smarkiai kiltų didmiesčiuose, kaip dabar pas mus, tai ten būtų ne po kelias dešimtis narių, bet po kelis šimtus. Tik, draugai, nepasibijokime vasaros karščių ir varykime savo darbą pirmyn, o vaisiai bus.

P. T. Grigaliunas.

Tuscarora, Pa.

Šiame miestely randasi lietuvių tik apie 20 šeimynų ir apie 15 pavienių, bet ir tie nieko daugiau neveikia, kaip tik liuosą nuo darbo laiką praleidžia saliune arba namuose prie bačkutės. Moterįs dar geriau atsižymi tame darbe negu vyrai. Mat, vyrai turi liuosą laiką tik vakarais ir šventadieniais, o jos visados. Iš visų lietuvių, tai tik penkios šeimynos gyvena gražiai ir skaito laikraščius ir apie trįs pavieniai.

Prie unijų lietuvių irgi mažai priklauso. Draugysčių jokių nėra apart S. L. A. kuopos, prie kurios priklauso 8 nariai.

Iš nevedusiųjų daugelis savo visą uždarbį praleidžia su moterėlėmis. J. B.

Springfield, Ill.

7 d. baladnžio čia buvo balsavimas, kad karčiamas panaikinus. Šiame balsavime dalyvavo ir moterįs. Buvo manyta, kad jau panaikins, bet kur tau, išbalsavo, kad būtų. Girtuokliai labai linksmi.

Subatos vakare prieš Velykas,kada žmonės susirinko apverkti nukryžiavoto Kristaus ir kad daugiau lietųsi ašaros, pobažnytiniame sklepe buvo padėta keli baksai alaus ir bonkos degtinės.

Ar tai ne protingas sumanymas? M. V.

Rochester, N. Y.

13 bal. įvyko atidarymas naujos lietuvių svetainės, kurią pastatė D. L. K. draugystė. Trumpai kalbėjo prezidentas draugystės K. J. Vaivoda ir advokatas angliškai. Po tam buvo šokiai. Žmonių buvo gana daug ir, suprantama, bus pelno.

J. Stančikas.

Norwood, Mass.

13 d. balandžio L. S. S. 133 kuopa parengė koncertą, kuris išėjo nekaip. Svarbiausia priežastis buvo tame, kad artistai nemokėjo savo rolių ir nuolatos klausėsi, kada ką pasakys suflioris.

Publikos buvo nedaugiausia, bet ir iš tų atsirado girtų, kurie nuolatos kėlė triukšmą.

Turiu pridurti, kad vienas biznierius keli mėnesiai atgal buvo karštas socijalistas, o dabar parsikvietė kunigą kiaušinių paš

Sako, užpykęs ant socijalistų, kad tie ne iš jo krautuvės perka, bet iš kooperacijos. Mat, katalikų mažai priguli prie kooperacijos, tai jis, kad pasipelnijus iš jų, sumanė tapti kataliku. Paskui ir pasielgė katalikiškai, kad net dėdėms reikėjo ateiti į pagelbą.

Tai matot, koks naujas mūsų katalikas ir kaip jis išsyk pradėjo elgties.

Dobilas.

Kenosha, Wis.

Mums praneša, kad 25 balandžio Kenoshoj bus suloštas rusų kalboj puikus veikalas "Bedarbiai". Rengia rusų darbininkų kliubas. Lošimas atsibus Columbus svetainėj, prasidės 7 val. vakare. Patartina ten ir lietuviams atsilankyti.

Prakalbos.

Springfield, Ill. 12 d. balandžio buvo teatrališkos kuopelės parengtos prakalbos, su pamarginimais, kaip tai: monologais, "Džian Bambos spyčiais" ir tt. Publika likosi labai užganėdinta ir užsilaikė labai ramiai. Linksma yra ir rengti tokius vakarėlius, kadangi publika atjaučia ir moka užsilaikyti.

Reikia pažymėti, kad dvasiškas tėvelis net su ašaromis meldė savo aveles neiti prakalbų klausyti, vienok nieko negelbėjo.

Aukų padengimui lėšų surinkta $5.30. M. V.

DeKalb, Ill. 12 d. balandžio buvo prakalbos, surengtos L. S. S. 178 kuopos. Kalbėjo P. Grigaitis "Naujienų" redaktorius. Jo kalba publikai labai patiko ir net karštieji katalikai sakė: "Ot čia, tai bent socijalistas! Jis "never" sakyti, kad žmogus paeina iš monkės". Tik gaila, kad mažai tokių susirinko prakalbų pasiklausyti, daugelis iš jų buvo užimti per Velykas perdirbimu iš pilnų į tuščias bačkučių. Kadangi toks darbas nėra lengvas, tai, suvargę, nenori ir ant prakalbų lankytis.

V. Miliantis.

Darbai.

Hartshorne, Oklahoma. Čia randasi dvi anglių kasyklos, iš kurių viena jau trečias mėnuo nedirba. Priežastis sustojimo, tai gaisras iškilęs kasykloj. Tokiu būdu ir čia užtenka bedarbių, tarp kurių randasi pusė lietuvių.

31 d. liepos baigsis angliakasių su kompanijomis kontraktas. Jeigu iki tam laikui angliakasiai nesusitaikis geruoju, tai turės kilti streikas. Dabar eina apkalbėjimas, ar sutikti ant senų išlygų, ar reikalauti naujų. Kaip girdėt, tai dauguma darbininkų, nuvargnitų bedarbėmis, žada balsuoti už senąsias išlygas, kad tik išvengus streiko.

N. Vengrinauskas.

Springfield, Ill. Nuo pirmo balandžio čia sustojo anglių kasyklose ir tik trįs šaftos tedirba. Žmones labai nusiminę, nes ir pirmiau, kuomet ėjo darbas neva pilnai, nekokie buvo uždarbiai ir negalėjo darbininkai susitaupinti ant šios bedarbės. Kada jie pradės dirbti, nežinia. M. V.

Elizabeth, N. J. Žmonės per visą žiemą laukė pavasario ir manė, kad tuomet pasidaugins darbai. Pavasaris atėjo, bet darbai netik kad padidėjo, bet dar sumažėjo. Iš tos priežasties ir vietinė L. S. S. kuopa netenka daugelio narių, nes vieni išvažinėjo kitur, kiti dar mano važiuoti. Taipgi apleidžia kuopą ir organizatorius drg. K. Markevičius. Gaila.

Kunst Albers.

Tuscarora, Pa. Darbai pastaruoju laiku anglių kasyklose eina neblogai ir darba visas dienas. Iš kitur pribuvusiems irgi nesunku darbą gauti. J. B.

Newark, N. J. Jau rašiau "L.", kad Newarko kriaučiai ilgai nedirbo. Dabar jau jų darbai pradėjo sekties geriau. Kontraktas, kuris buvo padarytas balandžio mėn. 1913 m., likosi atnaujintas be didelių kliučių, nors tūli bosai ir labai nenorėjo, bet tas nieko negelbėjo. Matydami darbininkų vienybę nelabai nei priešinosi.

Baltimore, Md. Darbai kriaučių šapose ir apskritai eina labai silpnai. Daug žmonių yra visiškai be darbo, o kiti dirba tik pusę laiko.

L. S. S. IV rajono draugų atydai.

Kaip žinote, draugai, kad susitvėrusis prie IV rajono Propagandistų ir Agitatorių Ratelis pradeda šį bei tą veikti. Taigi 26 balandžio š. m. nuo 10 val. ryte atsibus pirma lekcija mieste Newark, N. J. po No. 153 Ferry st. Malonėkite pribūti visi draugai, kurie esate prisidėję prie minėto Ratelio ir tie, kurie dar neprisidėjot, tai prisidėkit.

F. Petrašiunas
Ratelio pirmininkas.

Draugijos,

kurios apsirinko "Laisvę" savo organu:

LIETUVIŲ IMMIGRANTŲ ŠELPIM. DR-JOS VIRŠININKŲ ANTRAŠAI:

Pirmininkas S. Yankus, 350 Newark St., Hoboken, N. J.
Pagelbininkas J. Krulikauskas, 91 Warwick St., Newark, N. J.
Sekretorius A. Žolynas, 2 Merchant Pl., Newark, N. J.
Iždininkas P. Vaičeliunas, 38 Farley Ave., Newark, N. J.
I iždo globėjas J. Dobinis, 103 Jackson St., Newark, N. J.
II iždo globėjas A. Stakneviče, 71 Warwick St., Newark, N. J.
Su visokiais Draugijos reikalais kreipkitės prie Sekretoriaus. Money order siųskit ant Iždininko vardo Sekretoriui.

ADRESAI VIRŠININKŲ "LIETUVOS BALSO" DRAUGIJOS KENOSHA, WIS.

Feliksas Dapkus, 914 Jenne St., prezidentas.
Kazimieras Norbutas, 815 Jenne St., vice-prezidentas.
F. Bartkus, 1019 Pearl St., protokolų raštininkas.
Ant. Kuplevskis, 964 Jenne St., iždininkas.
Kaz. Arlauskas, 818 Jenne St., finansų raštininkas.
Kasos globėjai: J. Leščauskas, 607 Jenne St., J. Bagdonas, 651 Pleasant Pl., J. Sukelis, 712 Park Ave.
Maršalka V. Rulinskis, 360 Quren St. Pagelbininkas maršalkos J. Kasiulis, 653 Garden St.
Vėliavų nešėjai: P. Milewskas, 301 Calidonian St. ir B. Kiga, 168 Main Street.
Durininkas J. Žilius, 614 Market St.
Metiniai komitetai: L. Jenelevskas, 50 Newell St. ir J. Glinskis, 36 Holand Ave.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau apsivedimui merginos nuo 16 iki 28 metų. Aš esu 26 metų amžiaus, gerokai pamokintas, turiu gerą užsiėmimą. Merginos, kurios mylite apsivedimą, dorą ir blaivą gyvenimą, malonėkite atsiliepti ir kartu atsiųsti savo paveikslą sekančiu adresu:

J. Vileišis,
P. O. Box 383, Scranton, Pa.
(27—30).

REIKALINGI MUZIKANTAI.

Reikalaujame gerų muzikantų, kurie moka pagal notas grajinti ant Corneto, Trambono, Mažo Bubnelio arba ant pučiamos triubos.

Reikalingi prie Beno. Neturintieji atsakančio darbo, atsišaukit greit, nes darbo turime daug, todėl butinai reikalingi geri muzikantai.

J. Palilionis,
272 Clinton St., Binghamton, N. Y.
(27—29).

Pajieškau pusbrolių Juozo ir Jono Gliabaučių. Taipgi pajieškau ir draugų A. Piragiaus ir A. Kildos. Visi Kauno gub., Panevėžio pav., Pumpėnų parapijos. Norėčiau susirašinėti.

S. Savinčius,
39 So. Front St., Hudson, N. Y.

Pajieškau Jono Paltanavičiaus, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Kekurinės kaimo. Pirmiau gyveno Waterbury, Conn.

J. Senovaitis,
775 Bank St., Waterbury, Conn.

PARSIDUODA GROSERNE.

Parduodu grosernę lietuvių apgyventoj vietoj, tarpe lietuviškos ir lenkiškos bažnyčių. Biznis gerai išdirbtas per 16 metų. Taipgi parduodu ir 2 ruimų forničius. Pardavimo priežastis — noriu pirkti farmą, nes miesto gyvenimas nusibodo. Atsišaukite greit

P. M.,
262 Metropolitan Ave., Brooklyn, N.Y.
(29—32).

AR NORI ŽINOTI, KUR RANDASI PEKLA?

Jeigu tu nori žinoti, kur randasi pekla, kaip kankina "velniai dūšias" ir ką kalba tos dūšios, kurios papuola į jų nagus, tai nusipirk knygą "Pasmerktųjų mirtin laiškai ir Šlisselburgo Bastilija", tai ten tu atrasi tą, ko tau nei kunigai nebuvo pasakoję, nei tu iki šiol dar nebuvai skaitęs.

Ta knyga nupiešia visas baisenybes, kokias kaliniai perkenčia pakliuvę į Šlisselburgo Bastiliją ir ką jie rašo savo giminėms, kuomet juos veda kartį, nes ten surinkta pasmerktųjų mirtin laiškai.

Knyga turi 74 puslapius ir kainuoja tik 20 centų.

Pinigai galima siųsti ir stampomis.

"LAISVĖ",
183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

Korespondentai ir straipsnelių rašytojai, męs atsišaukiame į Jus!

Kas miela diena "Laisvė" gauna iš plačiosios Amerikos daugybę korespondencijų ir šiaip jau straipsnelių bei pranešimėlių. Męs tas korespondencijas bei rašteliu taisome ir tankiai be mielaširdystės sutrumpiname.

Vietos nėra ir kiekviena eilutė mums brangi!

Korespondentai tankiai supyksta, bet męs gerai žinome, kad jeigu patalpinsime keno nors plačią korespondenciją, tuomet jau tikrai bent kelioms korespondencijoms neužteks vietos.

Korespondencijų sutvarkymu į skyrius, jų margumu ir apstumu "Laisvė" šiandien užima pirmą vietą. Bet tas viskas daug puikiau ušrodytų, daug geriau būtų sutvarkyta, daug plačiau visas Amerikos lietuvių gyvenimas būtų nušviestas — jeigu męs turėtume daugiau vietos.

O kiek tai naudingų rašinėlių męs turime atmesti — sunku ir apskaityt! Kiek tai mįnčių mūsų vargdienių žūsta, neišvydę dienos šviesos! Nuo to nukenčia patįs rašytojai, nuo to nukenčia visuomenė, nuo to nukenčia pati redakcija!

Todėl, draugai — korespondentai ir straipsnelių rašytojai! Męs turime "Laisvę" padidint.

Lai bus ji taip turtinga žiniomis ir rankpelnių straipsniais — mintimis — kaip mūsų anglų laikraščiai.

Amerikoj yra trečdalis milijono lietuvių. Jų gyvenimas darosi vis margesnis, vis gilesnis, vis turtingesnis!

Męs turime tą gyvenimą apimti ir laikraščio žiburiu šviesti tamsybėse!

Todėl, draugai, sukruskite darban! Tik po vieną naują skaitytoją, o "Laisvė" bus dvigubai padidinta.

Jūs tą galit lengvai padaryt. Pakalbinkit savo kaimyną užsirašyt "Laisvę", užrašykit "Laisvę" Jūsų brangiai ypatai, užrašykit "Laisvę" į Lietuvą.

"Laisvė" visuomet ištesėjo savo pažadėjime ir su jūsų pagelba, draugai ir draugės, ištesės ir šiuo kartu.

Męs laukiame po vieną naują skaitytoją nuo kiekvieno savo prietelio. Bankų męs neturime, didelių biznių męs neturime ir jų neturėsime niekados. Ne du ar trįs žmonės leidžia "Laisvę ir ne dviem ar trim žmonėm ji leidžiama.

Ją leidžia darbininkų visuomenė, susidėjusi kooperacijon, dėl naudos plačiųjų darbininkų minių.

Kėlimas "Laisvės" tik visuomenei neša naudą.

VIETINĖS ŽINIOS.

M. Hillquit — "Laisvės" ko-operacijos advokatas.

Visiems žinomas darbininkų klesos užtarėjas M. Hillquitas apsiėmė būti nuolatiniu "Laisvės" kooperacijos advokatu. Todėl patariame ir kitiems darbininkams, turintiems kokius nors reikalus, kreipties pas mūsų advokatą, nes jis nepaperkamas kapitalistų. Jo adresas: Mr. M. Hillquit, 30 Church St., New York, N. Y.

---

26 d. balandžio, 2 val. popietų, 52 L. S. S. kuopos bus skaitoma lekcija temoje: "Visata ir saulės sistema", svetainėj Rand School of social science, 140 E. 19th St. New York. Įžanga visiems už dyką. Geistina, kad koskaitlingiausia atsilankytų.

Šiomis dienomis policija pavyko susekti šaiką vagių, kurie užsiiminėjo vien tik brangių automobilių vogimu. Pavogdavo automobilių už $4.000 ar $6.000 ir parduodavo ji už $700 ar $800. Daugiausia pavogtus iš čia automobilius siųsdavo Chicagon, o ten juos perdirbdavo. Policija susekė pas vieną Brooklyno turtuolį $6.000 vertės automobilių, kurį jis nupirko už $700. Iš tos priežasties laukiama daug areštų.

---

16 balandžio New Yorke ant vienos iš didesniųjų gatvių — Broadway, dienos laike, kuomet gatvė buvo užsikimšus žmonėmis, nežinomas vagis išmušė plyta auksinių daiktų krautuvės langą, pagriebė ant $15.000 vertės daiktų ir pasislėpė.

Matyt, drąsus vagis.

---

19 d. balandžio Coney Island maudynėse jau maudėsi apie 5.000 žmonių ir viskas atrodė, kaip liepos mėnesy.

Nežinia, ar tai jau taip šilta, ar žmonės perdaug karšti ir nejaučia šalčio.

Apvaikščiojime 1 d. gegužės žydiškos unijos nutarė nepriimti I. W. W. unijos. Pastaroji gi atsakė, kad ji surinksianti visus bedarbius ir, nepaisant ant jų nutarimo, maršuosianti sykiu.

Ar šiaip ar taip, bet negalima pagirti tokį nutarimą ir žydų unijos.

Subatos vakare, 18 d. bal., buvo Gimnastikos Kliubo balius. Publikos buvo gana daug ir užsilaikė gana dailiai.

Nedėlioj, 19 d. bal., Brooklyne tapo suvažinėta automobilių 3 žmonės.

Pereitą pėtnyčią atsibuvo paskutinė konferencija apvaikščiojimo 1-mos gegužio Galima tiek pasidžiaugti kad visos draugystės apvaikščios 1-mą gegužio išvien, tik mokestį mokės sekančiai: 14 draugysčių proporcijonališkai ir 5 draugystės nuo draugijų. Nutarta turėt 2 benu iš 28 muzikantų. Labai svarbu tas, kad iš 42—4 draugysčių, tik 18 apvaikščioja 1-mą gegužio. Kur progresas kitų draugysčių? J. Dainius.

---

19 d. bal. buvo parengtas teatras ir balius L. K. P. D. Teatrališko Ratelio. Buvo lošiama vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis "Likimo bausmė". Sulošta nekaip. Daug trūko nudavimų Jonui.

Po teatrui buvo deklamacijos ir monologai. Iš visų geriausia atsižymėjo jauna mergaitė, kuri labai pagirtinai pasakė eiles.

Bedalis Vaclovas.

Pereitame num. buvau pranešęs, jog O. Jazminskiutė laimėjo dovaną "Lietuvių Žurnalą" metams. Turi būti "Laisvę" ant pusės metų. V. A. Genys.

New Yorko gubernatorius užtvirtino įstatymą, uždraudžiantį pardavinėti aptiekose opiumą, morfiną ir daug kitokių nuodų be receptų. Jeigu bus susekta parduodant be receptų nuodai, tai aptiekoriai taps nubausti kalėjimu arba $500 bausmės. dentistai ir veterinarai, išdentistai ir veternarai išduodanti nuodingus vaistus, turės vesti tam tikrus žurnalus, kuriuose užrašinės pacijentų adresus ir kokias dozas išdavė nuodų.

Pirmas šioj šaly atsitikimas, kad daktaras J.V.Gorn tapo teismo nubaustas už pardavinėjimą morfino. Tula Adel Press atsilankė pas daktarą Gorn ir nusipirko morfino. Tuojaus policija padarė jo namuose kratą ir atrado labai daug morfino. Teismas jį nubaudė metams kalėjimo ir $500 užsimokėti bausmės. Ši bausmė esanti augščiausia.

New Yorkas irgi rengiasi prie karės. Jau suorganizuota 16.000 milicijonierių, kurie pasirengę išvažiuoti į Mexiką ant pirmo pareikalavimo.

New Yorke daktaras M. A. Sturm už vartojimą "garsaus" Friedmano nuo džiovos vaistų tapo nubaustas $1.557. M New Yorke yra teismo užginta vartoti Friedmano vaistai, kaipo blėdingi sveikatai.

Pasikėsintojas ant New Yorko majoro Mitchelio apie kurį plačiau rašyta skyriuj Amerikos žinių ant pirmo puslapio, pripažinta, kad jis yra beprotis. Jis pirmiau buvo gana turtingas, bet praleido savo turtą ir iš tos priežasties gavo pamišimą proto.

Taigi, nepavyko buržuazijai apkaltinti tame dalyke "anarchistus", kaip paprastai jie daro.

Majoras Michelis pastaromis dienomis nieko kito negali veikti, kaip tik priminėti telegramus,pasveikinančias su laimingu išsigelbėjimu nuo mirties. Bet ne kokia garbė Mitcheliui, kad beprotis kėsinosi ant jo gyvasties. Kas bepročiui užėjo ant mislies, į tą jis ir šovė.

Ant pribuvusio laivo "Seltik" dauguma pasažierių serga tifu. Garlaivis su 550 pasažierių sulaikytas "karantinoj".

Nauji Laiškai

Tik ką atspaudinom daugybę puikiausių laiškų, įvairiausio turinio, su gražiausiomis dainomis ir kvietkomis. Tais laiškais kiekvienas galės pasidžiaugti. Kas ims 100 laiškų (sykiu ir konvertus) — tas tegul prisiunčia 70c. Kas ims 1000 laiškų — tam apsieis tik $5.00.

Višmėti laiškai yra gaunami "Laisvės" krautuvėje, 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

Skaitykite ir platinkite "Laisvę" Tik $2.00 metams.

Telephone So. Bost 05

LIETUVISKAS

Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD

Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavallauskas

315 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

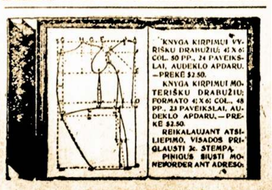

KNYGA KIRPIMUI VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ 42 X 60 COL. 50 PP., 24 PAVEIKSLAI. AUDEKLO APDARU. —PREKĖ $2.50.

KNYGA KIRPIMUI MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ FORMATO 42 X 60 COL., 48 PP., 23 PAVEIKSLAI. AUDEKLO APDARU. —PREKĖ $2.50.

REIKALAUJANT ATSILIEPIMO, VISADOS PRIDĖKITE 2c. STEMPĄ. PINIGUS SIŲSTI MONEYORDER ANT ADRESO.

J. M. TOPILIS,

120 Grand st. Brooklyn, N.Y.

"LAISVĖS" REDAKCIJOJ GALIMA GAUTI ŠIOS KNYGOS:

Čenstakavo Kliošlorius Slaptybės arba kruvini Domazo Macocho darbai. Su paveikslais. ..... 15c.

JĖZAUS DRAUGIJA arba jezujitai ..... 10c.

LIAUDIES DAINOS 15c.

MOKSLAS RANKŽINYSTĖS arba kaip pažinti žmogaus praeitį ir ateitį. ..... 15c.

LEKCIJOS apie atskirimą ženklų 15c.

VADOVAS Keliaujantiems į Ameriką ir iškeliaujantiems ..... 15c.

PASLAPTIS. Puikių dialogų ir monologų rinkinys. ..... 15c.

REVOLIUCIJOS ATBALSIAI. Dailus apsakimėlis iš revoliucijos laikų. ..... 15c.

PRASIKALTIMAI ir prasikaltėliai. ..... 10c.

"PASAULIŲ RATAS" ..... 25c.

"AUDĖJAI.". Puikus veikalas. 50c.

"KAS ISGANYS LIAUDĮ." .... 50c.

"GIEDROS KALENDORIUS." 15c.

"SOCIJALDEMOKRATŲ MOKSLO ....PAMATAI" ..... 20c.

"MEILĖS KARŠTLIGĖ" ..... 20c.

"GREIČIAUSIAS PAMOKINIMAS ANGLIŠKOS KALBOS" ... 25c.

"DARBAS" puikiausis Zolo romanas. Kaina ..... 75c.

"NAUJOS kantičkos arba politiškos giesmės" ..... 30c.

"GRIUVĖSIUOSI". Jasiukaičio apysakėlė..... 15c.

E. STEPONAIČIO RAŠTAI 1.00

ŽENYBA ir žmogaus gyvenimo siekinys .....10c.

"PIGIAUSIAS ir geriausias darbininko pragyvenimas" ..... 10c.

"GYVENIMO BANGA" ..... 15c.

Reikalaudami knygų, rašykite sekančiu adresu:

"LAISVĖ,"

183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

Ar skaitai

"Rankpelnį"?

Jeigu ne, tai tuojaus išsirašyk. "Rankpelnis" yra darbininkų laikraštis, leidžiamas Lietuvių Socijalistų Sąjungos Didžiojoj Britanijoj.

"Rankpelnyj" telpa naudingi straipsniai, apysakos, eilės, žinios iš viso pasaulio ir kitur.

Išsirašydamas **"Rankpelnį"** Tu, Skaitytojau, atliksi du naudingu darbu; turėsi smagų laikraštį ir paremsi darbininkų reikalus.

"Rankpelnis" eina kas dvi savaiti.

"Rankpelnio" prenumerata pigi; metams 1 dol., pusei metų 50 centų.

Pažiūrėjimui siunčiame vieną numerį dykai.

Išpirk Money Orderį ir siųsk šiuo adresu:

"RANKPELNIS",
76 MAIN STR.,
BELSHILL, SCOTLAND.

KLAUSYK MANO ŽODŽIO!

Ateik pirkti vyriškų aprėdalų, k. t. skrybėlių, marškinių, kalnierių ir t. t. Pas mane tavoras geras ir kainos pigios.

K. LIUTKUS

131 Grand St.,

BROOKLYN, N. Y.

(Arti Berry St.)

"ŠAKE"

Mėnesinis juokų bei satyros laikraštis pašvęstas kunigų ir kapitalistų kratymui.

"ŠAKĖS" KAINA 1 DOL. METAMS.
"ŠAKĖS" PAVIENIS NUMERIS 10c.

Kas prisiųs **10 centų** tik tas gaus 1 egzempliorių **"Šakės"** ant pažiurėjimo.

Adresas:

"ŠAKĖ",

1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Važiuokit į Lietuvą

WHITE STAR LINIJA.

Tiesiog iš Bostono už pigiausią kainą ir didžiausiais laivais, ant kurių yra geriausis patarnavimas. Laivai išplaukia reguliariškai iš Charlestown'o (dalis Bostono). Atsiveskite savo gimines ir draugus iš senos tėvynės ir išpirkite laivakortes ant White Star Linijos. Dėl platesnių žinių kreipkitės į šias agentūras:

Kompanijos ofisas, 84 State St., Boston, Mass.; G. Bartaszius, 261 Broadway, So. Boston, Mass.; Polish Industrial Ass'n., 31 Cross St.; P. Bartkevicz, 877 Cambridge St., East Cambridge, Mass.; J. Rottenberg, 115 Salem St., Boston, Mass., arba pas kitus mus užtvirtintus agentus Suvienytose Valstijose arba Kanadoje.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA **APTIEKA**

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka ne Massachusetts valstijoj. Vaistus **gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulyj vartojamos.** Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.

Aptiekorius ir Savininkas

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kamp. C St.

SO. BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston 21014 ir 21013.

Didžiausias Darbininkų Sąvaitinis Laikraštis **"KOVA"** Leidžiamas Lietuvių Soc. Sąjungos Amerikoje

"KOVA" talpina moksliškus, politiškus, bet visiems suprantamus straipsnius.

"KOVOJ" rašoma apie darbininkų gyvenimą, vargus ir nurodoma, kaip prašalinti juos.

"KOVOJ" rašoma apie viską teisybę ir drąsiai skelbiama socijalizmo ideja.

"KOVA" tikriausias darbininkų laikraštis.

"KOVA" paduoda žinias iš viso svieto.

"KOVA" metams $2.00 Amerikoj ir kitur.

Prisiųskit savo adresą, o gausite vieną "Kovos" numerį pažiūrėjimui DYKAI. Dabar "Kova" išeina tokia kaip "Keleivis".

"Kova" 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PA.

28—29 SUSIV. LIET. AMERIKOJE

SEIMAS

INVYKS WATERBURY'JE, CONN.

24 iki 30 d. Gegužės mėn., 1914 metų.

Šiuo kreipiamasi į visus S. L. A. narius, ypatingai į kuopų valdybas ir organizatorius, ir šiaip į geros valios ir Susivienyjimui užjaučiančius žmones, kad jie visi, sujungtomis spėkomis pasidarbuoti per tą likusį iki Seimui laiką, idant galėtume pasitikti 28-tą — 29-tą Seimą su didžiausiu džiaugsmu.

Nuo pereito Seimo Susivienyjimas Lietuvių Amerikoje labai žymiai pakilo narių skaičiumi, bet mes norime dar augščiau jį pakelti: NORIME PASITIKTI S. L. A. SEIMĄ SU 10.000 NARIŲ! Iki tam skaičiui nelabai daug tetruksta.

Subruskite, vyrai ir moters! Nieko nėra negalimo tiems žmonėms, kurie dirba idėjai! Stokite darban, prirašinėkite naujus narius ir parodykite savo tautai, jog jūs, S. L. A. nariai, esate verti didelės pagodonės ir užsipelnot su garbe nešioti tos organizacijos vardą!

PAKILKITE, KAIP VIENAS, O BUSIANTIS SEIMAS BUS MŪSŲ DŽIAUGSMO SUEIGA! Informacijų klauskitės sekančiu adresu:

A. B. Strimaitis,

307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

NEUŽMIRŠKITE SAVO VAIKUČIUS.

Mes tik ką aplaikėme iš Vilniaus puikią vaikams knygelę V. Putvinskio **"Nežudyk".**

Vienaveiksmis dramos vaizdelis, skiriamas vaikams.

Nupirkite tą knygelę vaikučiams pasiskaityt. Lai keli iš jų, susidėję, suloš teatrėlį.

Koks tai bus džiaugsmas dideliems.

Kaina tik 10c. Kreipkitės į "Laisvės" Redakciją, 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

Naujausios mados

GRAMAFONAI

VICTOR MAŠINOS.

Negausit geresnės progos, kaip dabar atiduodu $15.00 vertės mašiną tiktai už $13.00.

Aš užlaikau Columbios gramafonus su lietuviškomis dainomis, kurias išgieda labai gražiai ir aiškiai. Ant abiejų pusių yra kitokia dainelė. Rekordai yra padaryti stipriai ir gali laikyti kelis metus. Kiekvienas rekordas kainuoja tik 75 centus.

Jeigu norite turėti gerą gramafoną, tai tuojaus rašykit pas mane, o aš jums pristatysiu greitu laiku už pigiausią kainą. Jeigu nori mano katalioga, tai atsiųsk štampą už 2c., o aš nusiųsiųjumis didelį, puikų katalioga, kuriame rasite visokių mašinų su trubomis ir be trubų.

Galit gauti Victor mašinu ir rekordų, gražiai dainuoja lietuviškai, net malonu klausyti. Kreipkitės šiuo adresu:

CHARLES GRANECKAS,
28 ESSEX ST., ATHOL, MASS.

LOŠĖJAMS.

Jau išėjo antra laida tragedijos

"KERŠTINGA MEILĖ"

Veikalas labai žingeidus ir lengvai perstatomas.

Kaina 10 c.

Gaunama pas

J. STROPUS

6 Loring st. So. Boston, Mass

Čia pat gaunama

Visokios knygos **lietuviškoj ir angliškoj** kalbose. Kas kokių norit — reikalaukit, o mes parūpinsime. Atsakymui visada įdėkit 2 c. stampą.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Druti muskulai neatneša naudos, jei Jus Romatizmas kankina. Su PAIN EXPELERIU jei dručiai suberšti atneš Jum tuoj palengvinimą ir prašalins priežastį skausmų. *Garantuojame už $50.00 ir daugiau*

F. Ad. Richter & Co.

215 PEARL ST., NEW YORK.

Temikit ant Ankero ženklo apsaugojimo

Akušerka

Pabaigusi kursą Womans Medical College, Baltimore, Md.

Pasekmingai atlieka savo darbą prie gimdymo, taipgi suteikia visokias rodas ir pagelbą invairiose moterų ligose.

F. Stropiene, 6 Loring st., arti E ir 7th sts.

SO. BOSTON, MASS.

Naujа Lietuviška **KRAUTUVĖ**

Užlaikome, parduodame ir pataisome geriausią **SIUVAMĄS MAŠINĄS**, puikiausius Gramafonus ir kitokius muzikališkus instrumentus. Valkama keričiukus, Baisikelius, viseklius laikrodžius ir tam panašius daiktus. Duodame lekcijas ant visų muzikališkų instrumentų.

A. RAULUKAITIS ir J. GIRDVAINIS
Lietuviai savininkai

SO. BOSTON CYCLE CO.

310 Broadway, So. Boston, Mass.

FARMOS, FARMOS.

Turiu ant pardavimo visokių farmų, gatavų, su aremais laukais, su sodais ir budinkais — praštais ir labai gerais, mažų ir didelių. Farmų žemės lig su moliu ir su juodžemiu, ir maišytos su smėliu. Turiu parduoti daug geros maišytos, neišdirbtos su kelmais ir su medžiais, taipgi pliku lauku parduodu visokio didumo ,visos arti miestukų ir geležinkelių. D džiausia Lietuvių kolionija, kuri randasi Michigano valstijoj, ir yra 215 lietuviškų farmerių, tarpe jų ir tą žemę turiu parduoti. Parduodu nuo $9.00 akerį ir brangiaus ant lengvų išmokėjimų. Atvažiuokie tuoj, ir kaip pribusi į Peacock, tuoj telefonuok man į farmą, o aš gavęs žinią, pribusiu su automobilium ir apvažiuosim visas tas farmas, iš kurių sau tinkamiausią išsirinksi. Rašyk tuoj ir gausi knygutę apie prekes ir viso krašto aprašymą, taipgi mapą dovanai. Adresas:

ANTON KIEDIS,
Peacock Lake County,
Michigan.

Hamburg-American Linija. Didž ausia kompanija visam pasaulyje!

Ji turi 431 savo garlaivį, kurių įtalpa siekia 1,306,849 tonų. Vienatinė ir tiesioginė linija tarp

Bostono ir Hamburgo

Laivai didžiausi ir kiekvienas su dubeltavais šriubais.

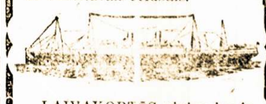

LAIVAKORTĖS pigiausios ir patarnavimas geriausias. Pasažieriai gali važiuoti be baimės, nes jų gyvastis geriau yra apsaugota, negu ant žemės.

Taipgi mus Kompanijos laivai išplaukia iš New York, Philadelphijos ir Baltimorės tiesiog į Hamburgą.

Artesnių žinių klauskite pas:

Hamburg-American Line

607 Boylston St., Boston, Mass.

45 Broadway, New York, N. Y.

Arba pas vietos agentą.

BIZNIERIAI! GARSINKITĖS "LAISVĖJE".

Išgydau Vyrus Greitai.

VARICOCELĖ. Aš gydau VARICOCELĘ be jokio skausmo, operacijos, arba apvyniojimų; skausmas, sutinimas ir sukepimas gįslose greitai pranyksta. Sėklos nubėgimai sustabdomi. Nualsinti organai būna sustiprinami; šiluma, energija ir gyvumas tikro vyriškumo greitai atgaunama.

PROSTATITIS. Aš gydau tą ligą be jokio pjaustymo arba tampymo. Mano gydymas prašalina visus bjaurumus iš iš šlapinimosi kanalų, sumažina užkaitimus, sustabdo visokius plūdimus, išvalo ir išgydo puslę ir inkstus, priduoda energijos nusilpnejusiems organams ir sugrąžina sveikatą ir tvirtumą kiekvienai kūno daliai, kuri buvo apimta ligos.

SYFILIS. Jeigu jums skauda gerklė, randasi plėvės, išbėrimai, varios spalvos plėtmai, skauduliai, žaizdos, kaulų gėlimas, plaukų slinkimas arba kiti ženklai, nežiūrint, ar tai pradžioje,viduryje ar pabaigoje ligos, kluskite mano patarimo, o liksite sveiki. Mano gydymas išvalo ir prašalina iš kraujo ir kūno visus nuodus ir nešvarumus. Nėra jokio pavojaus, kad liga atsinaujintų. Kam jums per ilgus metus nuodytis visokiais vaistais, kad aš galiu jus visiškai išgydyti be jokių bledingų vaistų?Tuojaus klauskite mano patarimo.

Nusilpnėję VYRAI.

Mano gydymas nustojusiems vyriškumo prašalina visas blogas įtekmes pirmesnio nualinimo ir besotumo; sutvirtina nervus, sustiprina ir padaugina kraują, o labiausiai už viską sugrąžina išaikvotą jiegą vyriškumo. Vengkite tuomlaikinių gyduolių. Stengkitės išsigydyti antvisados. Aš suteikiu antvi ados atgavimą tobulo ir pilno vyriškumo.

SLAPTOS LIGOS. Naujos ir senos,bjaurios ir įsisenėję,kaip tai Triperis, Pūdimai, Tankus Šlapinimosi, Skausmas ir Deginimas, taipgi nauji skauduliai arba žaizdos, sutinimai; visuose trijuose laipsniuose išgydau antvisados greitai ir užlaikau slaptybėje.

STRICTURA Išgydau pas tuos, kuriuos daktarai jau buvo atsisakę išgydyti. Gydau be jokio operacijo, skausmu ir neatitraukiame nuo biznio. "Tuojaus duodame Palengvinimą. Aš neapsimu išgydyti tu, kuriu negalima. Mano gydymo budas chroniškų ligų yra vienas iš geriausių, ką užtikrinanme, jog visada atneša geras, pasekmes. Gydau Auss, Galvos, Širdies, Gerklės, Plaučių, Krutines, Pečių, Kepenų, Pilvo, Žarnų, Inkstų, Šlapimavimzarų, Smegenų, Nervų, Kaulų, Sąnarių ir visas kitas ligas. Aš retkarį į gydytoją laiškus, todel neklauskite manęs patarimo. Kurie gyvenate toliaus atvažiuokite pas mane ant vienos dienos,o aš jums tikrą teisybę paskyšiu, ar galiu išgydyt.

DR. BYRNE, 208 W. 42nd St., arti Broadway NEW YORK CITY, N. Y.

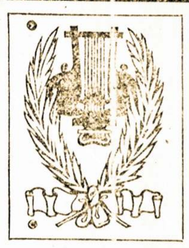

TRIS GEROS KNYGOS:

Naujausios Dainos ir Eiles

Apie 80 visokių dainelių. Kaina 20c

PASAULIŲ RATAS Astronomiška knyga apie saulę, žemę, ir kitas planetas, Su paveikslėliais.....25c

MEILĖS KARŠTLIGĖ Labai žingeidi knygelė apie meilę.....20c.

Imant visas tris sykiu, atiduodam už **60c**

Pinigus siuskit pačtos ženkleliais šiuo adresu.

J. STROPUS

6 Loring St., So. Boston, Mass.

Tik 1 doleris!

Išsiųsdink šiandien tiktai vieną dolerį, o apturėsi **Edmundo Steponaičio** raštų knygą, kuri privalo rastis kiekvienam lietuviškame name. Steponaitis buvo vienas iš pirmųjų **mūsų jaunųjų rašytojų,** kurie duoda mums pradžią **grynos literaturos** sriovei, kurių visų pirmiausias tikslas jau nebevien žadinimas tautos, visuomenės sąmonės, bet **ir gaivinimas, tvėrimas pačios dailiosios mūsų raštijos.**

Tąjį dailų poezijos ir prozos rinkinį galima gauti tiktai už 1 dol. pas

AL. STEPONAITIS

184 Atkins Avenue, Brooklyn, N. Y.

Šio laikraščio, ir visuose kituose knygynuose ir krautuvėse. Reikalaukit visur. Reikalaujame agentų kiekvienoje lietuviais apgyventoje vietoje. Uždarbis geras. Klauskite apie sąlygas.

DR. RICHTER'S **PAIN-EXPELLER**

Žmogus jei kankinamas skausmais yra be pagelbos kaipo akmuas sudaužytas ant skalų. Ar kenčiate skausmus Romatizmo, Neuralgijos, Užšalsdymo ir t. t. tada pamėginkite porą sykių sutepti su PAIN EXPELERIU, PASVEIKSIMAS ARBA PINIGUS ATGAL. Gaunama visose aptiekose už 25 ir 50 c. F. Ad. RICHTER & CO., 215 Pearl st. New York. *Garantuojame kad tai vaistas tikrai apsaugojimui.*

PUIKI DOVANA

KNYGA STEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus, taip-pat ir kur greit išsigydyti, lygiai ta knyga

"DAKTARAS"

parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų geral išsigydyti, bet taipgi taip graziai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

ĮNTOJ "DAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų derą bei morališką lytiškų gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdėstinėja, jog katros knygose to viško negali atrasti. Šita knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičius knygą atrasite.

ŠITA KNYGA iliustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno sudubavojimą su visokiomis paslaptybėmis užaugusiems žmonėms tinkama.

YPATINGAI sergantį, nusilpnėję, sukliuręs, pasigadiną per jaunystės klaidas ir vargnami visokiomis, kaip paprastomis švieziomis teip užsisenėjusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi lickarstas, reikia perskaityt knygą "Daktaras"i, nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šią knygą, išsigydė.

TODĖL, kad ta knyga dėl labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės VISAI DOVANAI, kuris tik atsius keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The Philadelphia M. Clinic,

1117 Walnut st.,

PHILADELPHIA, PA.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERYS! Kad sergi, jautiesi kolį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galėtum išsigydyt, tai atsišaukie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk arba ateik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3, o utarnike ir pėtnyčioj vakare nuo 6 iki 8.